

İLKOKUL TÜRKÇE DERS KİTABI 3

Yazarlar

Barış Ekin KARADUMAN

Erman ÖZDEMİR

Onur YILMAZ

DEVLET KİTAPLARI

BİRİNCİ BASKI

....., 2018

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 6720
DERS KİTAPLARI DİZİSİ .....: 1761

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör

Onur YILMAZ

•

Program Geliştirme Uzmanı

Ayşen GÜLEN

•

Görsel Tasarım

Çınar GÖDEKMERDAN

Rabia DALGIÇ EKİCİ

Özge GÜZELOCAK

ISBN 978-975-11-4615-1

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 28.05.2018 gün ve 78 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 03.07.2018 gün ve 12720204 sayılı yazısı ile birinci defa 695.716 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi
özümden çok sevmektir.

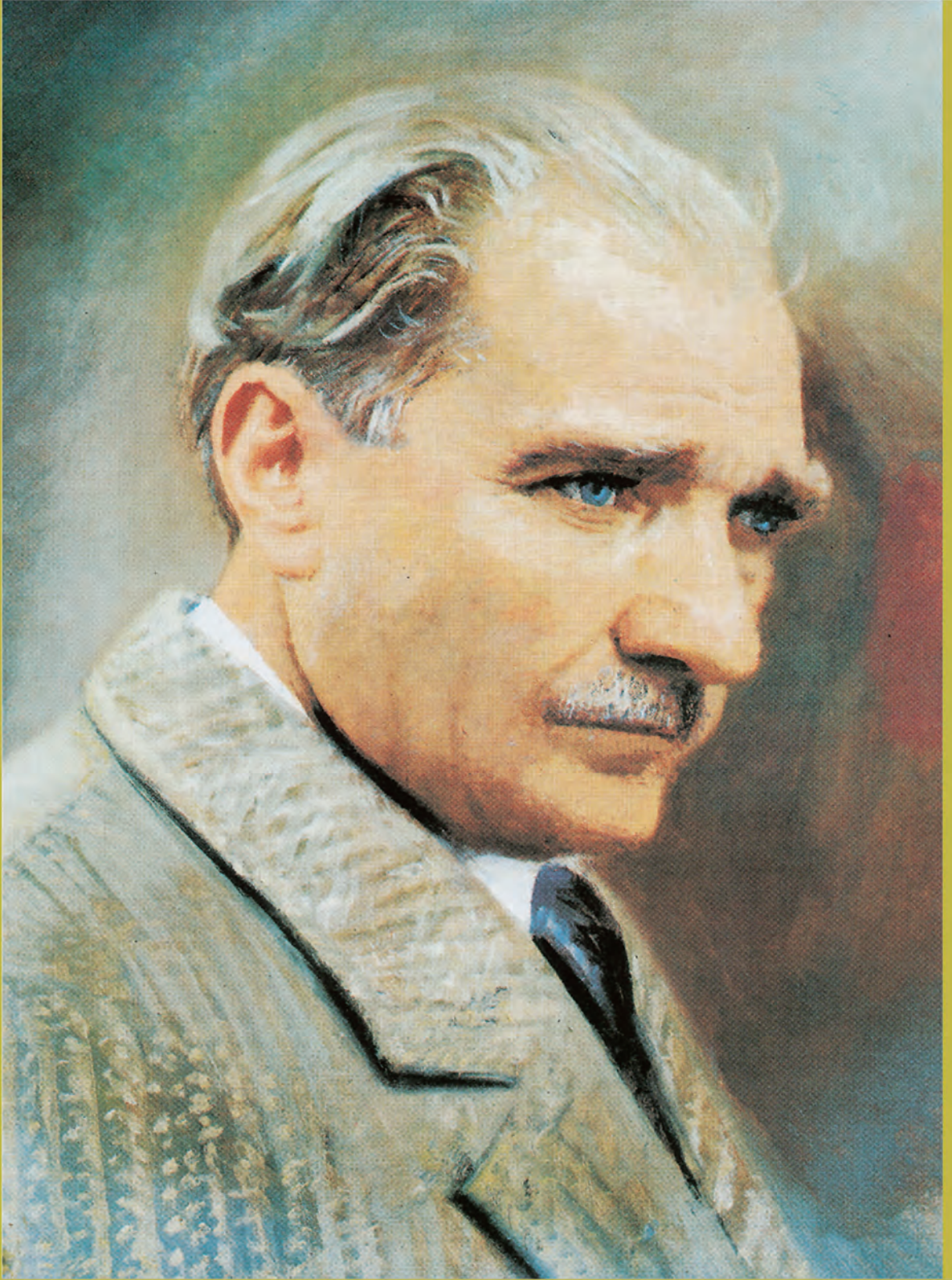
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER	6
ORGANİZASYON ŞEMASI	8

1. TEMA

Birey ve Toplum

10 - 39

Okula Dönüş.....	12
Son Pişmanlık.....	18
Kralın Tohumu	26
Kentlerde Yaşayan Çocuklar da Oyun Oynamak İsterler (Dinleme/izleme Metni)	31
Çocuk Memur (Serbest Okuma Metni)	36
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	38

2. TEMA

Millî Mücadele ve Atatürk

40 - 73

Her Eve Asılması Gereken Çanakkale Menüsü ..	42
Şahin Bey.....	51
Sana Borçluyuz.....	59
Gazi Mustafa Kemal Atatürk	
Kilometre Taşları (Dinleme/İzleme Metni)	66
Daima Hür (Serbest Okuma Metni).....	70
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	72

3. TEMA

Erdemler

74 - 107

Ormanlar Kralı	76
Her Şeye Rağmen	84
Hayat Tamircisi	92
En İyi Buğday (Dinleme /İzleme Metni)	99
Ben Bir Ağacım (Serbest Okuma Metni)	105
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	106

4. TEMA

Millî Kültürümüz

108 - 141

Timur'un Filleri	110
Çayda Çıra	117
Cirit Oyunu.....	125
Dede Korkut (Dinleme/İzleme Metni).....	132
Üç Kardeş (Serbest Okuma Metni)	138
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	140

Gazete	144
Sözcükler Olmadan	150
İnternet Sayesinde İletişim Kuruyorum	157
Konuşmak İsteyen Çocuk (Dinleme / İzleme Metni)	164
Anneme İlk Mektup	169
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	170

5. TEMA

İletişim

142- 171

İhsan Ketin	174
Buluşlar	181
Uzaya İlk Yolculuk	188
Bir Anı (Dinleme/İzleme Metni)	195
Telefonun İcadı (Serbest Okuma Metni)	200
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	202

6. TEMA

Bilim ve Teknoloji

172- 203

Dünya Çocuk Bayramı	206
Tüm Dünya Oyunda	212
Geceyi Sevmeyen Çocuk	218
Ağaç (Dinleme/İzleme Metni)	226
Atatürk ve Çocuklar (Serbest Okuma Metni)	231
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	232

7. TEMA

Çocuk Dünyası

204- 233

Yemek Seçimi	236
19 Mayıs	243
İzcilik	249
Hapşu (Dinleme/izleme Metni)	255
Meyve ve Sebzeleri Yıkayalım (Serbest Okuma Metni)	260
TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI	262

8. TEMA

Sağlık ve Spor

234- 263

TEMA SONU DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI	264
SÖZLÜK/KAYNAKÇA/GÖRSEL KAYNAKÇA	267

ORGANİZASYON ŞEMASI

➔ Tema ile ilgili görseller

➔ Tema adı ve numarası

Hazırlık çalışmaları

Okuma, dinleme/izleme ve bulmaca etkinlik ikonu

İşlenecek metinler

➔ Metinle ilgili görseller

ORGANİZASYON ŞEMASI

01 BİREY VE TOPLUM

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

YAŞA OKULUM YAŞA

Bulunmaz senden daha güzel,
Adın dünyaya bedel,
Sendeki saklı her emel,
Yaşa okulum yaşı.

Güzel ve iyiyi,
Öğrettin her bilgini,
Gösterdin ileriye,
Yaşa okulum yaşı.

Yahşi Cem AŞKUN

1-4. soruları şiire göre cevaplayınız.

1) Şiirin başlığı nedir?
.....

2) Şiir kaç dizeden oluşmuştur?
.....

3) Şiir kaç kıtadan oluşmuştur?
.....

4) Şiiri kim yazmıştır?
.....

38

➔ Sayfa numarası

➔ Metin etkinlikleri

01 BİREY VE TOPLUM

5) "Hatıra" kelimesinin eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?
A) deniz B) anı C) araba

6) Doruk, hedef tahtasında eş anlamlısı bulunmayan kelimenin rengine atış yapacaktır. Doruk hangi renge atış yapmalıdır?
A) kırmızı B) mavi C) sarı

7) "Öğretmen nazik davranışlarından dolayı Ayşe'ye teşekkür etti."
Yukarıdaki cümlede verilen altı çizili kelimenin eş anlamlısı hangi seçenekte verilmiştir?
A) uslu B) kibar C) kaba

8) Aşağıdaki kelime çiftlerinin hangisinde "ayakkabı-pabuç" kelimelerine benzer bir anlam ilişkisi vardır?
A) eser-yapıt B) gece-gündüz C) gazete-dergi

9) Kelimeleri eş anlamlılarıyla eşleştiriniz.

bilim	talebe
derslik	mektep
okul	ilim
öğrenci	muallim
öğretmen	sınıf

39

➔ Tema değerlendirme çalışması

İKONLARIN ADLARI

Yazma
ikonu

Güzel Yazı
ikonu

Dinleme/İzleme
ikonu

Konuşma
ikonu

Okuma
ikonu

Okuma
metni ikonu

Boyama
ikonu

Eşleştirme
ikonu

Bulmaca
ikonu

Dikkat
ikonu

1. Tema

Birey ve Toplum

OKULA DÖNÜŞ

SON PİŞMANLIK

KRALIN TOHUMU

KENTLERDE YAŞAYAN ÇOCUKLAR DA OYUN
OYNAMAK İSTERLER (Dinleme/İzleme Metni)

ÇOCUK MEMUR (Serbest Okuma Metni)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Okulda neler öğreniriz? Arkadaşlarınıza anlatınız.
2. Tatilde neler yaptığınızı anlatınız.

* Şiiri noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

OKULA DÖNÜŞ

Gezdik, eğlendik, koştuk bütün yaz,
Ah ne güzeldi dereler, dağlar,
Topladık, yedik vişne, dut, kiraz,
Ah ne şirindi bahçeler, bağlar.

Bugün uslandı çünkü yaramaz,
Artık dokuz ay çalış, oku, yaz.

Fazlası eder çocuğu haylaz,
Üç ay eğlence yeter bize,
Ne tatlı, ne hoş geçti bütün yaz,
Gidelim artık okulumuza.

Bugün uslandı çünkü yaramaz,
Artık dokuz ay çalış, oku, yaz.

Çocuğuz, ama biliriz ki yaz,
Saf hava, uyku, su, oyun demek
Böyle olursa hastalık olmaz,
Okul açıldı, başladı emek.

Bugün uslandı çünkü yaramaz,
Artık dokuz ay çalış, oku, yaz.

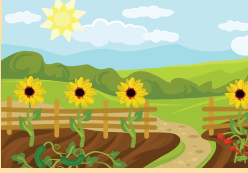

Aka GÜNDÜZ

1. ETKİNLİK:

- a) Kelimelerin anlamlarını tahmin edip boş bırakılan yerlere yazınız. Sözlükten kelimelerin anlamlarına bakarak sözlük defteri oluşturunuz.

bahçe

dut

haylaz

- b) Tahmin ettiğiniz kelimelerin anlamını sözlükten bakarak oluşturacağınız sözlük defterine yazınız.

Sözlük Defteri	
<p>A Asma: Belirli bir tür üzüm veren bitki.</p>	<p>B Bağ: Üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası, meyve bahçesi.</p>
<p>a</p>	<p>b</p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>
<p></p>	<p></p>

2. ETKİNLİK: Soruları şiire göre cevaplayınız.

1) Şiirin ilk dördlüğüne göre çocuklar yaz tatilinde neler yapmıştır?

.....

2) Şiire göre yaz tatili ne kadar olmalıdır?

.....

3) Okula hangi mevsimde döneriz?

.....

4) Şiire göre yaz mevsimi çocuğa ne ifade etmektedir?

.....

3. ETKİNLİK: Şiirin ana duygusunun nasıl belirlendiğini inceleyiniz. Şiirin konusunu yazınız.

Şiirin konusu:

.....
.....
.....

Şiirin ana duygusu:

**Okula dönüş
heyecanı**

Şiirde verilmek istenen temel duyguya ana duygu denir. Ana duygu şiirin bütününden çıkarılır.

4. ETKİNLİK: Şiire uygun iki başlık bulunuz.

5. ETKİNLİK: Okuldaki ilk gününüzü anlatınız.

6. ETKİNLİK: " Duyguların coşkulu bir dille anlatıldığı dizeler hâlinde yazılan metin türüne şiir denir."

Şiiri okuyarak verilen bilgileri inceleyiniz.

MACERA

Başlık

Küçüktüm, küçücüktüm,
Oltayı attım denize;
Bir üşüşüverdi balıklar,
Denizi gördüm.

Dize: Şiirin her bir satırına dize denir.

Kıta : Şiirin dört dizeden oluşan bölümüne kıta denir.

Bir uçurtma yaptım, telli duvaklı;
Kuyruğu ebemkuşağı renginde;
Bir salıverdim gökyüzüne;
Gökyüzünü gördüm.

Orhan Veli KANIK

Şair: Şiiri yazan kişiye şair denir.

7. ETKİNLİK: “Okul Sevgisi” konulu iki kıtalık bir şiir yazınız. Yazdığınız şiiri görsellerle zenginleştiriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: Verilen tabloya alfabemizi küçük harflerle yazınız.

1	2	3	4	5	6	7	8
a	b	c	ç	d	e	f	g
9	10	11	12	13	14	15	16
ğ	h	ı	i	j	k	l	m
17	18	19	20	21	22	23	24
n	o	ö	p	r	s	ş	t
25	26	27	28	29			
u	ü	v	y	z			

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Bir işi doğru yapmanın faydaları nelerdir? Anlatınız.
2. İsteksiz yapılan işler hangi sonuçları doğurur? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

SON PİŞMANLIK

Bir zamanlar çok güzel evler yapan bir yapı ustası varmış. İyice yaşlanınca patrona:

— Beyim, yoruldum, yaşlandım, gücüm de kalmadı. Müsaade ederseniz, işimden ayrılmak ve bundan sonraki hayatımı eşim, çocuklarım ve torunlarımla birlikte geçirmek istiyorum.

Patronu onun ayrılmasına üzölmüş:

— Gerçekten çok güzel işler yaptın, yanımda çalışmandan son derece memnundum. Fakat madem ayrılmak istiyorsun, sen bilirsin. Senden son bir isteğim olacak. Bana son kez bir ev inşa edip öyle ayrılmamı istiyorum. Bu ev, senin son eserin, hatıran olacaktır.

Yapı ustası bu teklifi kabul etmiş. Hemen işe başlamış. “Nasıl olsa ayrılacağım, başka iş almayacağım.” diyerek yaptığı işi önemsememiş. Malzemeyi kalitesiz seçmiş. Temeli, duvarları ve diğer ince işçilikleri baştan savma yaparak işi bitirmiş.

Patron evi görmek için gelmiş. Kendisine verilen anahtarı yapı ustasına doğru uzatmış:

– Al bu anahtarı. Bu ev artık senin, demiş.

Yapı ustası, hiç beklemediği bu sözleri duyunca şaşırılmış. Şoka girmiş. Kendi kendine:

– Aahh... benim akılsız kafam ah! Bu evin benim olacağını bilseydim, hiç böyle kötü bir ev yapar mıydım, demiş.

Mürşide UYSAL
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterine ekleyiniz.

.....
 .....
 .....
 .....

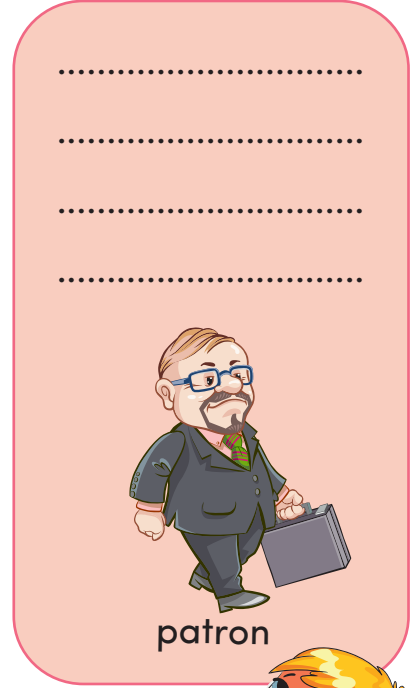
inşaat

.....
 .....
 .....
 .....

usta

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. Usta ne iş yaparmış?

.....

2. Yapı ustası yaşlanınca patronuna ne demiş?

.....

3. Patron, yapı ustasından ne istemiş?

.....

4. Usta yaptığı işi neden önemsememiş?

.....

5. Usta neden pişman olmuş?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Metnin konusu:

.....

.....

.....

.....

Metnin ana fikri:

.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: Metne uygun iki başlık belirleyiniz.

.....

.....

5. ETKİNLİK: Okuduğunuz metinden hareketle iki soru yazıp sınıfta arkadaşlarınıza sorunuz.

.....

.....

.....

.....

.....

6.ETKİNLİK: Hikâye unsurlarını belirleyiniz.

7. ETKİNLİK: Başkası için yaptığımız bir işi kendi işimiz gibi yapmak neden önemlidir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

8. ETKİNLİK: Kitabımızın bölümlerini tanıyalım.

İçindekiler: Kitapta işlenen tema ve metinleri gösteren bölümdür.

Sözlük: Bilinmeyen kelimelerin anlamlarının yazıldığı bölümdür.

Kaynakça: Kitaptaki metinlerin nereden alındığını belirten bölümdür.

9. ETKİNLİK: Kelimleri eş anlamlılarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.

yasa

a

zaman

amaç

f

b

şahit

özlem

c

hasret

tanık

ç

kibar

nasihat

d

son

nihayet

e

icat

vakit

f

hedef

buluş

g

kanun

laf

h

besin

ilave

ı

öğüt

gıda

i

söz

nazik

j

ek

10. ETKİNLİK: Alfabemizi büyük harflerle yazınız.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö	P
21	22	23	24	25	26	27	28	29	
R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	

11. ETKİNLİK: Bir önceki etkinlikte numaralandırılmış harfleri kullanarak şifrelenmiş kelimeleri bulunuz.

25	22	24	1		
28	1	20	11		
5	25	27	1	21	

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Dürüst olmak ve her zaman doğruları söylemek bize neler kazandırır? Anlatınız.
2. “Dürüstlük” ile ilgili bir anınızı arkadaşlarınıza anlatınız.

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

KRALIN TOHUMU

Bir zamanlar ülkelerden birinde yaşlı bir kral varmış. Bu kralın çocuğu yokmuş. Kral yaşlandıkça kendi yerini kime bırakabileceğini düşünmeye başlamış. İyiliksever, dürüst ve doğrulardan asla sapmayan biri kendisinden sonra kral olsun istiyormuş. Bunun için şöyle bir yol izlemiş.

Adamları ülkedeki bütün erkek çocuklarına birer çiçek tohumu dağıtmış. Kral da bu tohumlardan çıkacak çiçekler arasında en güzel hangisi olursa kendisinden sonra çiçeği yetiştirenin kral olacağını ilan etmiş.

Bu çocuklardan biri de Jack’miş(Cek). Jack(Cek), kralın verdiği tohumu saksıya dikmiş; ama uzunca bir süre beklemesine rağmen saksıda çiçek çıkmamış.

Annesi belki yanlış bir saksıya diktiği için çıkmayacağını söyleyince de tohumu yeni bir saksıya, başka türlü bir toprağa dikmiş; ama nafile, yine hiçbir bitki yeşermemiş, çiçek açmamış.

Sonunda kralın söylediği gün gelmiş. Ülkenin bütün çocukları renge- renk, birbirinden güzel çiçeklerle kraliyet sarayının önünde sıraya dizilmiş- ler. Ellerinde çiçek olmayan yalnızca Jack(Cek) varmış. Jack(Cek), elinde boş saksı, öylece duruyormuş.

Kral çocukları tek tek dolaşmış çiçeklerine bakmış kimini bir iki sözle öv- müş ama yoluna devam etmiş. Jack'in(Cek) yanına gelince onun boş sak- sısına bakıp:

- Çocuğum, senin saksında çiçek yok ki!
- Evet kralım, maalesef benim tohumum büyümedi!

Bu cevap üzerine yaşlı kral küçük Jack'i(Cek) kucaklamış ve bundan böyle kendisini evlat edineceğini, kendisinden sonra da onun kral olacağı- nı duyurmuş.

Meydandakiler bu işe bir anlam verememişler. “Bunca güzel çiçek var- ken nasıl olur da saksısı boş olan bir çocuk veliaht ilan edilir!” diye birbir- lerine sormuşlar.

Ahalinin merakını kral şu açıklamayla gidermiş:

– Benim dağıttığım çiçek tohumlarının hepsi daha önce sıcak sudan geçirilmişti, yani hiçbirinden çiçek çıkma ihtimali yoktu. Ama sadece bu çocuk gerçeği bana olduğu gibi anlattı; işte bu yüzden benden sonra o kral olacak.

Eric MADDERN-Poul HESS
(Erik MADERN-Pol HES)

Çeviren: Dilek ÜNAL
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip boş bırakılan yerlere yazınız. Sözlükten kelimelerin anlamlarına bakarak sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

ahali

.....

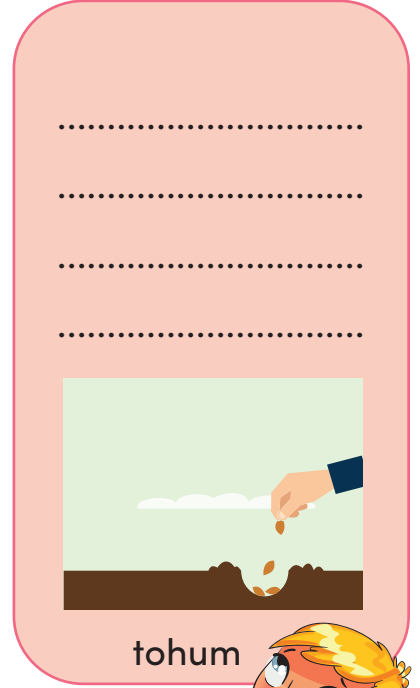
.....

.....

.....

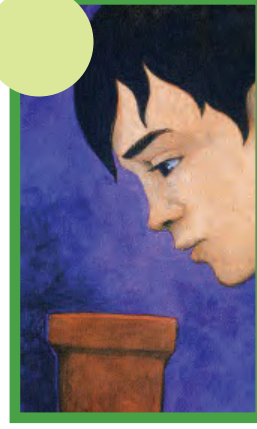
saksı

tohum

2. ETKİNLİK: Verilen görselleri oluş sırasına göre numaralandırıp anlatınız.

3. ETKİNLİK: Soruları metne uygun olarak cevaplayınız.

1. Kral, yerine geçecek kişiyi seçmek için nasıl bir yol izliyor?
.....
2. Jack'in (Cek) saksısında neden çiçek çıkmamış?
.....
3. Kral neden Jack'i (Cek) kendi yerine seçmiş?
.....
4. Siz kral olsaydınız yerinize gelecek kişiyi nasıl belirlerdiniz?
.....
.....

4. ETKİNLİK: Metne uygun iki başlık yazınız.

.....

.....

5. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Metnin konusu:

.....
.....

Metnin ana fikri:

.....

6. ETKİNLİK: Metinde kralın çocuğu ödüllendirmesinin sebebi nedir? Arkadaşlarınızla tartışınız.

7. ETKİNLİK: Okuduğunuz metinden hareketle iki soru yazıp sınıfta arkadaşlarınıza sorunuz.

a).....

b).....

8. ETKİNLİK: Kelimeleri özenli ve okunaklı biçimde karşılıklarına yazınız.

şırıl şırıl

vızır vızır

havlama

çıtırtı

miyavlamak

gümleme

hapşırmak

gürül gürül

horul horul

civil civil

Dinleme/İzleme Metni

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Çevrenizdeki oyun alanları nerelerdir?
2. Sevdiğiniz oyunlar nelerdir?

- * Görselden hareketle dinleyeceğiniz şiirin konusunu tahmin ediniz.
- * Şiiri dikkatlice dinleyiniz.

KENTLERDE YAŞAYAN ÇOCUKLAR DA
OYUN OYNAMAK İSTERLER

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

evren

.....

.....

.....

.....

haşarı

.....

.....

.....

.....

yığın

.....

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1) Çocuklar nerede oyun alanı bulamıyor?

.....

2) Çocuklar büyüklerden ne istemektedir?

.....

3) Kentlerdeki oyun alanları nasıl azalmıştır ?

.....

4) Şair, istekleri için kimlere sesleniyor?

.....

3. ETKİNLİK: Dinlediğiniz şiirin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz.

Şiirin konusu:

.....

.....

.....

.....

.....

Şiirin ana duygusu:

.....

.....

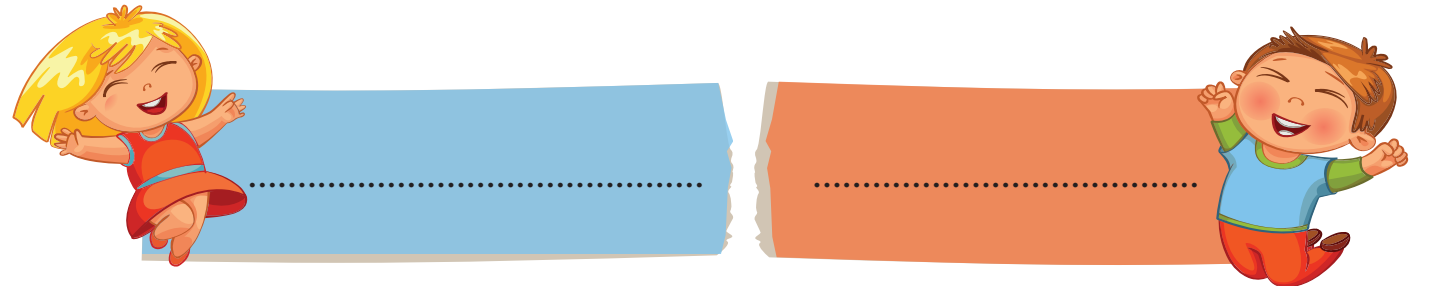
.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: Dinlediğiniz şiire uygun iki başlık bulunuz.

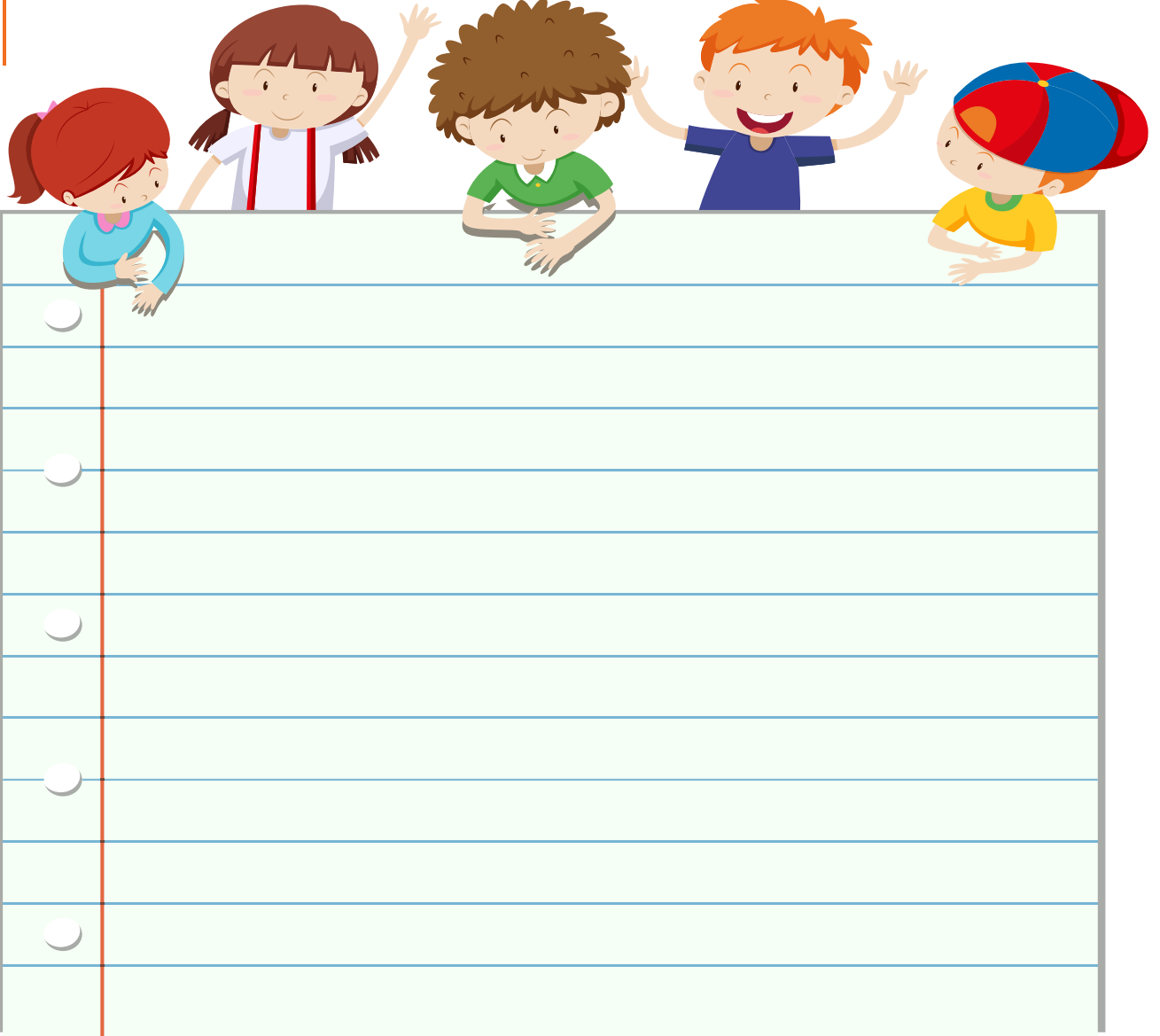
.....

.....

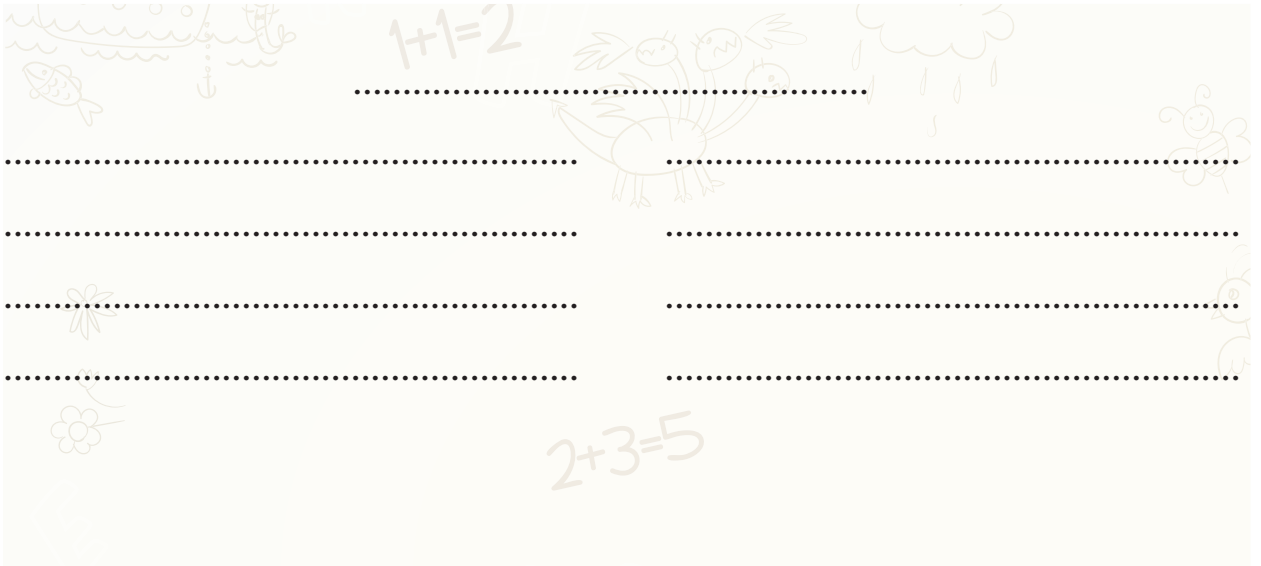

5. ETKİNLİK: Yaşadığınız yerin yöneticisi olsaydınız çocuklar için hangi oyun alanlarını hazırlardınız? Arkadaşlarınıza anlatınız.

6. ETKİNLİK: Dinlediğiniz şiirde anlatılanlarla ilgili görüşlerinizi yazınız.

7. ETKİNLİK: "Oyun" konulu iki kıtalık şiir yazınız.

8. ETKİNLİK: Kelimeleri özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

güzel güzel

büyük büyük

gece gündüz

ileri geri

irili ufaklı

eş dost

para pul

mal mülk

abur cubur

ıvır zıvır

sabah akşam

ÇOCUK MEMUR

Benim annem de çalışıyor, babam da. Sabahları birlikte çıkıyoruz evden. Babam kendi çalıştığı yere gidiyor, annem kendi çalıştığı yere. Ben de okuluma gidiyorum.

Bu yıl üçüncü sınıftayım. İki önemli değişiklik oldu. Sabahçı oldum, bir de müdür değişti. Okul müdüründen değil, annemin müdüründen söz ediyorum. Geçen yılki müdür, Galip amca, ne iyiydi.

Annemin iş yerindeki arkadaşı Şermin teyzedir. Şermin teyzenin kızı Füsün, benim gibi her gün gelmiyor iş yerine. Haftada iki üç kez geliyor. Teyzesine gidiyormuş okuldan çıkınca. Teyzesi kursta olduğu günler iş yerine geliyormuş. Benim teyzem yok ki, anneannem de yok, babaannem de. Okuldan çıkınca doğruca annemin yanına geliyorum. Annem köşeye bir sandalye koyuyor pencerenin yanına. Orada tostumu yiyorum, sonra dersim çoksa ödevlerimi hazırlıyorum.

Ben evde yalnız kalamam ki... Sobayı yakamam, evde kalsam üşürüm, hasta olurum. Hasta olunca okula gidemem, peki o zaman ben nasıl dördüncü sınıf olurum gelecek yıl?

Annemin eski müdürü Galip amca ne iyiydi. Her geçişte saçımızı okşardı, gözlerini kırpardı:

— Hadi bil bakalım Kaan, bir kilo demir mi ağır yoksa bir kilo pamuk mu?

— Eşittir, derdim.

— Bravo, bravo! diye bağırırdı. Bana ödül olarak limonlu ıhlamur söyledirdi.

Arada bir kalem de verirdi Galip amca, hem de en güzelinden. Bir kere sinde kocaman bir çikolata bile vermişti. Bana hep:

— 23 Nisan'da seni bir günlüğüne bu işyerine müdür yapacağım, derdi. Hep göz kırpardı, hep gülerdi.

Muzaffer İZGÜ
(Kısaltılmıştır.)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

YAŞA OKULUM YAŞA

Bulunmaz senden daha güzel,
Adın dünyaya bedel,
Sende saklı her emel,
Yaşa okulum yaşı.

Güzeli ve iyiyi,
Öğrettin her bilgiyi,
Gösterdin ileriye,
Yaşa okulum yaşı.

Vehbi Cem AŞKUN

1-4. soruları şiire göre cevaplayınız.

1) Şiirin başlığı nedir?

.....

2) Şiir kaç dizeden oluşmuştur?

.....

3) Şiir kaç kıtadan oluşmuştur?

.....

4) Şiiri kim yazmıştır?

.....

5) "Hatıra" kelimesinin eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) deniz

B) anı

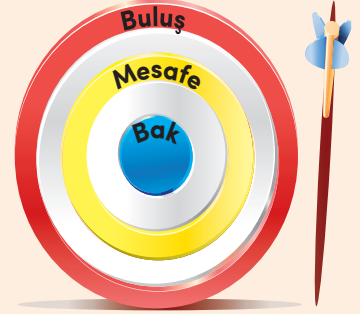
C) araba

6) Doruk, hedef tahtasında eş anlamlısı bulunmayan kelimenin rengine atış yapacaktır. Doruk hangi renge atış yapmalıdır?

A) kırmızı

B) mavi

C) sarı

7) "Öğretmen nazik davranışlarından dolayı Ayşe'ye teşekkür etti."

Yukarıdaki cümlede verilen altı çizili kelimenin eş anlamlısı hangi seçenekte verilmiştir?

A) uslu

B) kibar

C) kaba

8) Aşağıdaki kelime çiftlerinin hangisinde "ayakkabı-pabuç" kelimelerine benzer bir anlam ilişkisi vardır?

A) eser-yapıt

B) gece-gündüz

C) gazete-dergi

9) Kelimeleri eş anlamlılarıyla eşleştiriniz.

bilim

derslik

okul

öğrenci

öğretmen

talebe

mektep

ilim

muallim

sınıf

2. Tema

Millî Mücadele ve Atatürk

HER EVE ASILMASI GEREKEN ÇANAKKALE MENÜSÜ

ŞAHİN BEY

SANA BORÇLUYUZ

GAZİ MUSTAFA KEMAL

KİLOMETRE TAŞLARI (Dinleme/İzleme Metni)

DAİMA HÜR (Serbest Okuma Metni)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Çanakkale ilimizi haritadan bulunuz.
2. Çanakkale Savaşı ile ilgili neler biliyorsunuz?

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

HER EVE ASILMASI GEREKEN ÇANAKKALE MENÜSÜ

Çanakkale Savaşı'nda askerler farklı cephelerde savaşıyordu. Ağır toplar ve mayın hatları cepheye koruma sağlıyordu. Askerler, zor şartlarda görevlerini yapıyordu.

Şimdi Bin Dokuz Yüz On Yedi yılının Haziran, Temmuz ve Ağustos ayına gidip cephedeki askerlerimizin "tayın" adı verilen sabah, öğle ve akşam menülerine bir göz atalım!

TARİH	SABAH	ÖĞLE	AKŞAM	EKMEK
15 Haziran 1917	üzüm hoşafı	YOK	yağlı buğday çorbası	TAM
26 Haziran 1917	YOK	YOK	üzüm hoşafı	TAM
18 Temmuz 1917	üzüm hoşafı	YOK	ekmek	YARIM
18 Ağustos 1917	yarım ekmek	YOK	şekersiz üzüm hoşafı	YOK

21 Temmuz Bin Dokuz Yüz On Yedi'den itibaren Genelkurmay'ın emriyle, askerlerin günlük ekmek hakkı beş yüz grama indirildi. Nedeni ise buğday ve un stoklarının tükenmesiydi.

Bugün annemizin pişirdiği yemekleri yerken halimize şükredip Mehmetçik'i anmayı unutmayalım olur mu?

Metin ÖZDAMARLAR

***Dünyanın en lezzetli
yemeklerinden daha
tatlı ve değerli.***

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....
 .....
 .....

cephe

stok

.....
 .....
 .....

mayın

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1) Askerler nerede savaşıyordu?

.....

2) Tayın ne demektir?

.....

3) 18 Ağustos 1917'de askerler sabah ne yemiştir?

.....

4) Askerlerin günlük ekmek hakkı neden 500 grama indirilmiş?

.....

3. ETKİNLİK: Bilgi ve haber vermek, düşündürmek, tanıtmak gibi amaçlarla yazılan metinlere bilgilendirici metin denir. Bu metinler nesneldir, kişiden kişiye değişmez.

İlgi çekici, merak uyandırıcı bir olayın bir plan doğrultusunda anlatılmasına hikâye edici metin denir. Bu anlatımda yer, zaman, kişi kadrosu ve olay temel öğelerdir.

Verilen metinlerin altına türlerini yazınız.

1

Orhun Kitabeleri

Göktürk Devleti'nin ünlü hükümdarı Bilge Kağan dönemine ait altı adet yazılı ve dikili anıttır. Bu önemli eserlerden üç tanesi Kül Tigin, Bilge Kağan ve Tonyukuk adına yazılmıştır. Türk adı ilk kez bu eserlerde yer almıştır.

2

Bir Yolcu

Bir zamanlar bir yolcu dağların derinliklerinde, kalın bir kar tabakasıyla kaplı az kullanılan bir patikada tek başına yürüyordu. Kar giderek derinleşiyor, yol giderek tehlikeli olmaya başlıyordu.

4. ETKİNLİK: Başarıya ulaşmak için karşılaştığınız zorlukları nasıl aşabilirsiniz? Konuşmanızda yeni öğrendiğiniz kelimeleri kullanmaya özen gösteriniz.

5. ETKİNLİK: Kırmızı renkte verilen kelimelerin eş anlamlılarını bulunuz. Bulduğunuz kelimeyi çevreleyen çiçeği boyayınız.

vatan

yurt

köle

bayrak

gönül

ciğer

kalp

sevgi

ulus

ülke

toprak

millet

savaş

harp

barış

zafer

önder

lider

hakim

savunma

medeni

eski

uygar

yenilik

devrim

kurtuluş

istiklal

inkılap

okul

eğitim

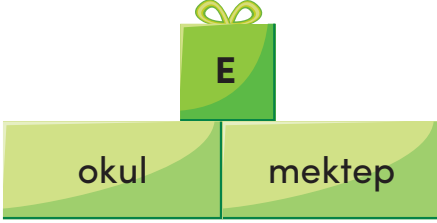
mektep

öğretmen

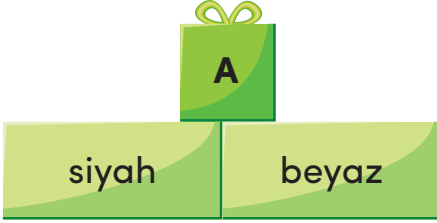

6. ETKİNLİK: Zıt anlamlı kelimelerin bulunduğu kutuları belirleyiniz. Belirlediğiniz kutuların üzerindeki harfleri sırasıyla kullanarak şifreyi çözünüz.

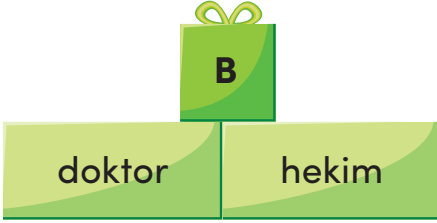
1.

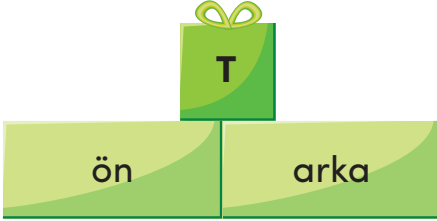
2.

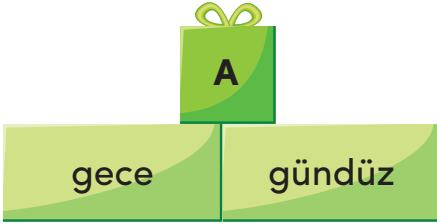
3.

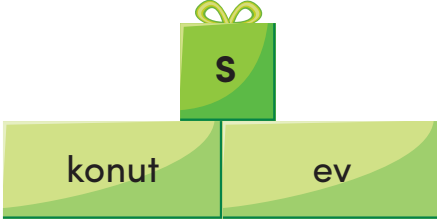
4.

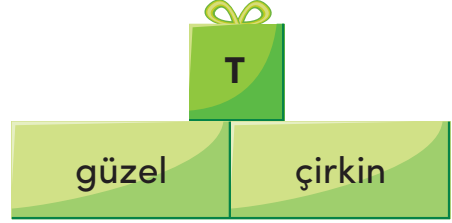
5.

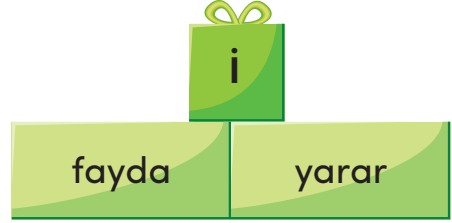
6.

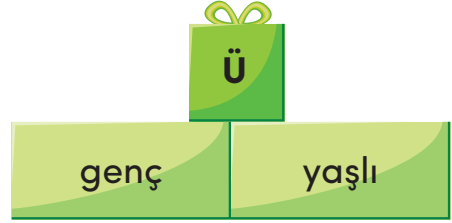
7.

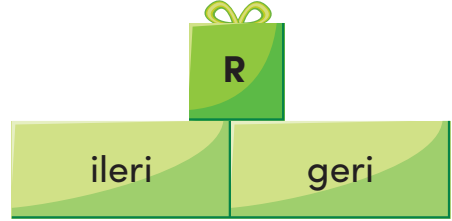
8.

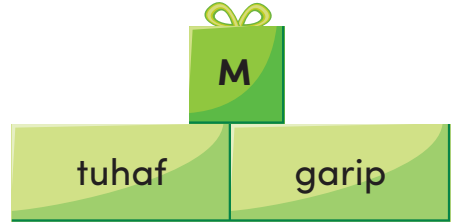
9.

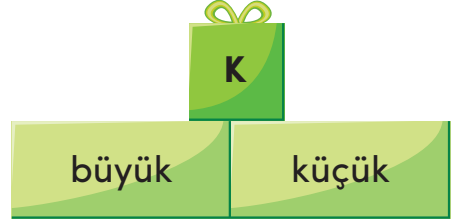
10.

11.

12.

Şifre:

7. ETKİNLİK:

a) Noktanın kullanıldığı yerlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

Kısaltmaların sonuna konur.

Tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.

Tarih yazılışlarında gün, ay ve yıl belirten sayıların arasına konur.

Sıra bildiren sayılardan sonra konur.

Nokta

- Prof.Dr. Aras BİLİR tıp alanında çalışıyor.
- Annem pazardan elma aldı.
- Gülten 15.03.2008 tarihinde doğdu.
- Kutay, 2. sırada oturuyor.

b) Noktanın kullanımına uygun örnek cümleler yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: Çanakkale Cephesinde savaşan kahramanlardan Seyit Onbaşı'ya bir mektup yazınız. Yazdığınız mektubu arkadaşlarınıza okuyunuz.

Sevgili Seyit Onbaşı,

../../....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

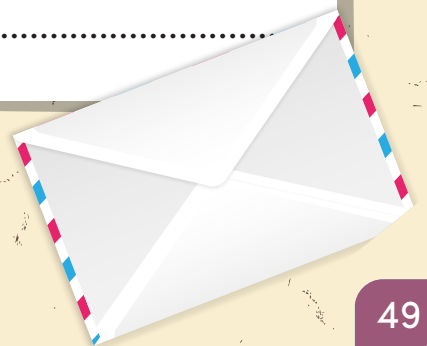
.....

.....

.....

.....

.....

9. ETKİNLİK: Kelimeleri özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

elma

armut

şeftali

ananas

portakal

erik

karpuz

üzüm

kayısı

nar

ayva

mandalina

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Kurtuluş Savaşı kahramanlarından bildiklerinizi söyleyiniz.
2. Kurtuluş Savaşı döneminde halkımız, ordumuza hangi yardımlarda bulunmuştur?

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

ŞAHİN BEY

13 Ocak Bin Dokuz Yüz On Dokuz'da Kilis, 15 Ocak'ta da Antep İngilizler tarafından işgal edildi. Sonraki günlerde İngilizler Maraş, Urfa, Antep ve Kilis'i Fransızlara devrederek çekip gittiler.

Fransızlar Adana ve civarında yaptıkları gibi bu bölgelerde de halka eziyet ediyorlardı.

İstila edildiğinden beri, düşmana boyun eğmeyen Antep halkının sabrı taşma noktasına gelmişti.

Bir cuma günü, Akyol Polis Karakolu'ndaki bayrağımızın zorla indirilmesi, bardağı taşıran son damla oldu. Halk galeyana gelmişti. Fransızlar ise takviye kuvvet arayışına girmişlerdi.

İşte böyle acı ve karanlık günlerdi. Birinci Dünya Savaşı'nda subay olarak cepheden cepheye koşmuş olan Şahin Bey, baba evinde geçirdiği bir iki günden sonra gitmeye davrandı. Memleketini işgal altında görmek, ona tarifsiz acılar veriyordu.

Ertesi gün Kilis yollarına düştü. Her uğradığı yerde, halkı galeyana getiren konuşmalar yapıyor ve kendisine adam topluyordu.

8 Mart günü Kilis'ten Antep'e erzak getiren bir Fransız birliğinin haberini aldı. Sayıları yirmiyi bulan müfrezesi ile iki saat boyunca savaştı. Sonunda işgal kuvvetleri Antep'e gitmekten vazgeçip geri döndü.

Şahin Bey'in bu zaferi, halk arasında kısa sürede dilden dile anlatılan bir efsane hâlini aldı.

Şahin Bey, o ufaklık birliği ile Kilis-Antep yolunu tutmuş, tek bir Fransız askerini bile geçirmiyordu.

İşgal kuvvetleri Antep'e erzak göndermeli ve oradaki askerlerini beslemeliydi. Antep'teki birlikler sık sık yardım istiyorlardı. Sonunda çok güçlü bir kfile hazırlandı. 25 Mart'ta Kilis'ten Antep'e doğru hareket etti.

Ertesi gün, Şahin Bey'in kuvvetleri ile çok şiddetli bir çarpışmaya girildi. Şahin Bey ve müfrezesi 7-8 saat kadar düşmanın yoğun ateşine dayandı. Ancak çekilmek zorunda kaldılar.

27 Mart'ta bir çarpışma daha oldu. Şahin Bey her ne kadar kahramanca dövüşüyor ve işgalcileri yıpratıyorsa da, sayıca az olduğu için dayanamıyordu.

Silah arkadaşları Şahin Bey'e "Düşmanın bu yoğun ateşi önünden çekilelim. Nasıl olsa karşı duramayacağız!" dediler. Kuvvetler arasında bu kadar dengesizlik varken daha fazla direnmek akıllıca değildi.

Ancak Şahin Bey, onlar gibi düşünmüyordu. "Son kurşunumuza kadar atacağız!" diye kükredi.

Tarih 28 Mart'ı gösterdiğinde Fransızlar, Antep kapısına kadar dayanmışlardı. Şahin Bey ve adamları kala kala otuz kişi kalmışlardı. Şahin Bey, sadık dostlarına sevgi ile bakarken "Vatanımız için benimle ölmeye hazır mısınız?" diye soran bir hâli vardı.

Şahin Bey ve adamları, düşman karşısında canla başla dövüştüler. Şahin Bey'in atacak hiç mermisi kalmayınca arkadaşlarından ayrıldı. Yüzlerce düşman askerinin karşısında durdu ve "Geçemezsiniz!" diye bağırdı. Bir cesaret abidesi gibi, köprü'nün ortasında duruyordu. Akın akın üzerine gelenlere son sözlerini haykırdı:

"Düşman! Gel süngüle! Allah bu vatani kurtarır!"

Fransızlar, Şahin Bey'i orada şehit ettiler. Antep bugün hâlâ bu kahraman evladı için gözyaşı dökmemektedir. Ruhu şad olsun!

Hüseyin A. EMİROĞLU
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

karakol

.....

.....

.....

.....

müfreze

.....

.....

.....

.....

süngü

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1. İngilizler işgal ettikleri hangi şehirleri Fransızlara devretmiştir?

.....

2. Antep halkının sabrını hangi olay taşırmıştır?

.....

3. Şahin Bey kimdir?

.....

4. Şahin Bey hangi olaydan sonra halk arasında efsane haline gelmiştir?

.....

5. Şahin Bey, cephanesi bitince ne yapmıştır?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Metnin konusu:

.....

.....

.....

.....

Metnin ana fikri:

.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: Metinden aldığımız bölümü inceleyerek verilen bilgileri okuyunuz.

BAŞLIK: Bir yazının adına başlık denir.

ŞAHİN BEY

13 Ocak Bin Dokuz Yüz On Dokuz'da Kilis, 15 Ocak'ta da Antep İngilizler tarafından işgal edildi. Sonraki günlerde İngilizler Maraş, Urfa, Antep ve Kilis'i Fransızlara devrederek çekip gittiler.

Fransızlar Adana ve civarında yaptıkları gibi bu bölgelerde de halka eziyet ediyorlardı.

İstila edildiğinden beri, düşmana boyun eğmeyen Antep halkının sabrı taşma noktasına gelmişti.

PARAGRAF:

Düz yazılarda genellikle satır başlarıyla birbirlerinden ayrılan bölümlerin her birine paragraf denir.

5. ETKİNLİK: Çevrenizdeki sorunlar karşısında sorumluluk alıp çözüm üretmek niçin önemlidir? Konuşmalarınızda nezaket kurallarına dikkat ediniz.

6. ETKİNLİK: Soruların cevaplarını tablodan bulunuz. Doğru cevabın yanındaki harfi kutucuklara yazarak şifreyi çözünüz.

1. "Yürek" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
2. "İlk" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?
3. "Akıl" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
4. "Barış" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
5. "Cesur" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?
6. "Dil" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
7. "Akşam" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?
8. "Temiz" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?
9. "Hatıra" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
10. "Taze" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?

C kalp	A eski	Z iş	M us	U son
H sulh	K çocuk	R lisan	L geç	V gündüz
E anı	U korkak	İ sabah	Y kirli	T bayat

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

7. ETKİNLİK: Resimle ilgili duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir hikâye yazınız.

Illustration of five children (three girls and two boys) standing behind a large sheet of lined paper, ready to write. The paper has a red vertical margin line on the left and four binder holes. The children are smiling and waving.

8. ETKİNLİK: Kelimeleri özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

domates

biber

patlıcan

soğan

patates

ıspanak

pırasa

salatalık

kereviz

enginar

lahana

kabak

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. "Cumhuriyet" ne demektir?
2. Okulunuzda gerçekleştirilen Cumhuriyet Bayramı kutlamalarını anlatınız.

* Şiiri noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

SANA BORÇLUYUZ

Sana borçluyuz ta derinden,
Çünkü yurdumuzu sen kurtardın,
Hasta, yorgun düşmüştük,
Yaralarımızı iyice sardın.

Yiğittin, inanç doluydun, yapıcıydın,
Sanatkârdın, denizler kadar engin;
Kimsenin görmediğini görürdün
Sevgiyle bakan gözlerin.

Sana borçluyuz ta derinden,
Işığısın bu yurdun,
Dilimizi, ulusallığımızı öğrettin bize
Çünkü cumhuriyetimizi sen kurdun.

Hürriyeti sen yaydın içimize,
Halkçıyız dedin halk içinden,
İnançta hür yetiştirdin bizi,
Borçluyuz sana ta derinden!

Cahit Külebi
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

halk

sanatkâr

.....

.....

.....

.....

cumhuriyet

2. ETKİNLİK: Soruları şiire göre cevaplayınız.

1) Yurdumuzu kim kurtarmıştır?

.....

2) İkinci kıtaya göre kurtarıcının özellikleri nelerdir?

.....

3) Üçüncü kıtaya göre kurtarıcı bize neler öğretmiştir?

.....

3. ETKİNLİK: Görseldeki çocuklar ne yapmaktadır?

Handwriting practice area with five horizontal dotted lines on an orange background.

4. ETKİNLİK: Ailenizde kararlar alınırken herkesin düşüncesini ifade etmesi neden önemlidir?

5. ETKİNLİK: Kelime çiftlerinin karşılıklarına eş anlamlı mı, zıt anlamlı mı olduklarını örnekteki gibi yazınız.

kırmızı-al	
sema-gökyüzü	eş anlamlı
güç-kuvvet	
sert-yumuşak	zıt anlamlı
konut-ev	
başlangıç-bitiş	
dar-geniş	
hürriyet-özgürlük	
sınıf-derslik	
ilk-son	
savaş-barış	

6. ETKİNLİK:

a) Virgülün kullanıldığı yerlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

Virgül

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Hitap sözlerinden sonra konur.

Cümledeki eş görevli kelime ya da kelime gruplarının arasına konur.

- Sabah kalktı, kahvaltısını yaptı, okula gitti.
- Sevgili Anneciğim,
- Pazardan elma, armut, muz aldım.

b) Verilen açıklamalara uygun olarak virgülün kullanıldığı yerlere örnek cümleler yazınız.

• .....

• .....

• .....

• .....

• .....

7. ETKİNLİK: “Cumhuriyet” konulu bir şiir yazınız. Yazdığınız şiiri görsellerle zenginleştiriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ETKİNLİK: Kelimeleri özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

İzmir

Diyarbakır

Muğla

Antalya

Çanakkale

Aydın

Edirne

Sinop

Erzincan

Tunceli

Eskişehir

Hatay

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

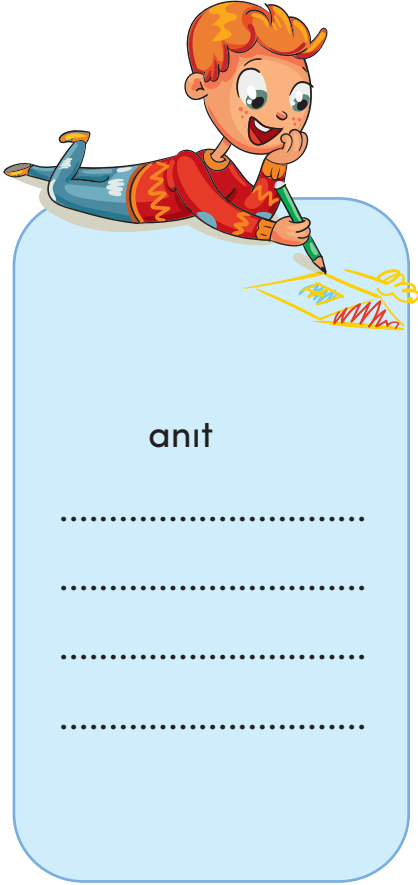

1. Atatürk'ün hayatını anlatan filmlerden izlediklerinizi arkadaşlarınıza anlatınız.
2. Atatürk'ün en beğendiğiniz özelliği hangisidir?

* Görsellerden hareketle izleyeceğiniz filmin konusunu tahmin ediniz.

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK
KİLOMETRE TAŞLARI

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

anıt

.....

.....

.....

.....

mektep

.....

.....

.....

.....

vatan

.....

.....

.....

.....

2. ETKİNLİK: Soruları izlediğiniz filme göre cevaplayınız.

1) Atatürk'ün babasının adı nedir?

.....

2) Atatürk'ün en sevdiği yemek hangisidir?

.....

3) Atatürk, Trablusgarp Savaşı'nda hangi ülkeyle savaşmıştır?

.....

4) Millî Mücadele kararı hangi kongrelerde alınmıştır?

.....

5) Atatürk'ün eğitim alanında yaptığı yenilikler nelerdir?

.....

3. ETKİNLİK: İzlediğiniz filmin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Filmin konusu: .....

.....
.....
.....

Filmin ana fikri: .....

.....
.....
.....

4. ETKİNLİK: İzlediğiniz filme uygun iki başlık bulunuz.

.....

.....

5. ETKİNLİK: İzlediğiniz filmde anlatılanlarla ilgili görüşlerinizi yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. ETKİNLİK: Atatürk'ü hiç tanımayan birine, Atatürk'ü nasıl tanıtırınız?

7. ETKİNLİK: Kelimeleri özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

televizyon

ütü

buzdolabı

ayna

çamaşır
makinesi

bulaşık
makinesi

fırın

süpürge

terlik

halı

masa

sandalye

DAİMA HÜR

“Hürriyet ve bağımsızlık benim karakterimdir.”

M. Kemal Atatürk

15 Temmuz, bizim tarihimizdeki kahramanlık silsilesinin son halkasıdır. O gece ülkemizin dört bir yanında şahit olduğumuz bu bilinç ve ruh olduğu müddetçe, devletimizi ve milletimizi hedef alanlar asla amaçlarına ulaşamayacaklardır.

Böyle bir milleti, vatani ve iradesini korumak için canını dahi feda etmeyi göze alan bir toplumu durduracak, korkutacak, geri adım attıracak dünyada hiçbir kuvvet yoktur. İnancın ve azmin önünde hiçbir engel duramaz.

“Ben ezelden beridir hür yaşadım hür yaşarım

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış şaşarım!”

M. Âkif ERSOY

Bir milletin bağımsızlığa olan düşkünlüğü ancak bu kadar güzel dile getirilebilirdi. Türk milleti tarih boyunca hür yaşamış, başka milletlerin egemenliği altına asla girmemiştir. Cumhurbaşkanlığı forsundaki 16 yıldız, tarihteki 16 büyük Türk devletini, ortadaki güneş ise son devletimiz Türkiye Cumhuriyeti’ni simgeler. Türkiye Cumhuriyeti çatısı altında hür yaşayan bu millete kimse zincir vuramaz ve vuramayacaktır. Milli iradenin önünde hiçbir kuvvet duramaz ve duramayacaktır. 15 Temmuz gecesi darbe yapmaya çalışan hainler, milletimizin geçmişten gelen bu karakterini unutmuş olanlardır.

SORULARLA 15 TEMMUZ**Ne oldu?**

Devleti ele geçirmek için darbe yapmaya kalkışıldı.

Kime karşı yapıldı?

Türkiye Cumhuriyeti devletine, meclise ve seçilmiş hükümete karşı, yani millî iradeye karşı yapıldı.

Ne zaman yapıldı?

15 Temmuz 2016 tarihinde.

Amaçları ne idi?

Devleti ele geçirmekti.

Nasıl yayıldılar?

Kendilerini iyilik timsali insanlar olarak göstererek gerçek yüzlerini sakladılar.

Kim durdurdu?

Meydanları dolduran millet, siyasetçiler, basın, polis ve asker önledi.

Hangi dersleri çıkardık?

Aklını kullanmayan insanı başkaları kullanır. Bağımsızlığa sahip çıkana kimse esir edemez.

Sevgili çocuklar,

Sizlerden derslerinizde, eğitiminize ve hayatınıza bu anlayışla yaklaşmanızı bekliyoruz. Bu ülkenin size ihtiyacı var. Şimdi çalışma zamanı... Ülkemizi büyütmek, demokrasimizi güçlendirmek için hepimizin çok çalışması gerekiyor. Dışa bağımlılığı ortadan kaldıran, büyük projelerini, yatırımlarını kesintisiz hayata geçiren bir Türkiye olma yolunda hep birlikte yürüyeceğiz. Bu yolda en büyük güvencemiz sizlerin varlığı ve gayretleridir.

MEB 15 Temmuz Millî İrade Destanı
(Kısaltılmıştır.)

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

ÖĞRETMENE SAYGI

Atatürk sık sık yurt gezilerine çıkardı. Nereye gitse mutlaka bir okula uğrar, öğretmen ve öğrencilerle konuşurdu.

Bir gün Atatürk'ün yolu bir köy okuluna düştü. Tek sınıflı bu okulda genç bir öğretmen ders veriyordu. Atatürk sınıfa girince öğretmen, kürsüsünü ona bırakmak istedi.

Atatürk:

— Hayır, yerinize oturunuz ve dersinize devam ediniz, dedi.

Eğer izin verirsiniz biz de sizden yararlanmak isteriz. Sınıfa girdiği zaman cumhurbaşkanı bile öğretmenden sonra gelir.

Ahmet KÖKLÜGİLLER

(Kısaltılmıştır.)

1-5. soruları metne uygun olarak cevaplayınız.

1) Atatürk yurt gezilerine çıktığında ne yaparmış?

.....

2) Atatürk hangi okula uğramış?

.....

3) Atatürk sınıfa girince öğretmen ne yapmış?

.....

4) Öğretmenin bu davranışı üzerine Atatürk neler söylemiş?

.....

5) Bu anıdan nasıl bir sonuç çıkarıyorsunuz?

.....

.....

C) akşam

C) yurt – vatan

Hitap kelimelerinden sonra virgül kullanılır.

3. Tema

Erdemler

ORMANLAR KRALI

HER ŞEYE RAĞMEN

HAYAT TAMİRCİSİ

EN İYİ BUĞDAY (Dinleme/İzleme Metni)

BEN BİR AĞACIM (Serbest Okuma Metni)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Hayvanlarla ilgili bir masal anlatınız.
2. En sevdiğiniz hayvan hangisidir? Nedenleriyle açıklayınız.

- * Görsellerden hareketle okuyacağınız metnin konusunu tahmin ediniz.
- * Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

ORMANLAR KRALI

Ormanlar kralı aslan çok yaşlanmış ve kısa bir süre sonra da ölmüş. O gece ormandaki bütün hayvanlar yeni bir kral seçimi için bir alanda toplanmışlar. Sabaha kadar konuşup tartışmışlar ama bir sonuca varamamışlar. Herkes seçim için bir başka yöntem öneriyormuş. Gece bitmiş, gün ışırmış ama aralarında bir anlaşmaya varamamışlar.

Yaşlı bir adam o sabah ormanda ağır ağır ilerliyormuş. Onu gören küçük tavşan sevinçle haykırmış:

— Hey arkadaşlar! Bize bu konuda akıl verebilecek biri geliyor. Bir insan. Ona soralım, ne dersiniz?

Bu işe akıllı yatan bütün hayvanlar bir anda yaşlı adamın çevresini sarmış. Adam korkuyla titrerken kurt bir adım öne çıkmış:

— Bizden korkmana gerek yok insan kardeş. Dün sabah kralımız aslan öldü. Biz de yeni kralımızı seçmek için toplandık ama bütün gece bir karara varamadık. Bize bir yol göstermeni istiyoruz senden.

Yaşlı adam arada bir ağaç gövdesine sırtını verip düşünmüş. Sonra şöyle demiş hepsine birden dönerek:

— İçinizde en güçlü kim?

Fil kocaman hortumunu havaya kaldırıp haykırmış:

— Ben!

— Peki, en cesurunuz?

Kaplan kükremiş bu defa:

— Ben!

— Ya en güzeliniz?

— Kelebek, ipek kanatlarıyla havada dans eder gibi uçarak bir dala konmuş.

— O da ben!

Adam “Yaaa!” diyerek yeniden düşünmeye başlamış. Sonra kararlı bir biçimde başını kaldırmış:

— Bu alana hemen kuru odun toplayıp yığın. Kütükler hem kalın olsun hem de çok olsun.

Hayvanlar ormanın dört bir yanına dağılıp alana dağ gibi odun yığmışlar çabucak. Adam eğilmiş, elindeki iki çakmak taşını birbirine sürtüp odunları ateşlemiş. Alevler çoğalıp göğe yükselmiş. Bir süre böyle yandıktan sonra alevler tükenip yerde kıpkızıl bir kor örtüsü kalmış. Adam önce file dönmüş:

— Göster gücünü bakalım. Şu ateşin bir başından öbür başına yürüyüp geç de ormanların kralı olmaya hak kazan!

Fil korlara yanaşmış, ilk adımını atmasıyla, “Yandım anam!” diyerek geri çekilmiş. Bu defa kaplana dönmüş adam:

— Ya sen? Cesaretinle bunu başarırırsın sanırım!

Kaplan da birkaç adım atmış korlar üzerinde. Ama ayakları yanınca nasıl geri kaçacağını bilememiş. Daha sonra kelebek de denemiş ama az kalsın ipek kanatları kavruluyormuş sıcaktan.

Kimseden çıt çıkmıyormuş. Yaşlı adam onlardan yana dönüp bağırmış:

— Başka deneyecek yok mu? Ormanınız kralsız mı kalsın istiyorsunuz?

— Ben varım!

Herkes hayretle sesin geldiği yere dönmüş ki ne görsünler; haykıran küçük beyaz tavşan değil mi?

Tavşan hemen oracıkta yaş ağaçtan iki uzun dal koparmış. Sonra bu dalları yere dik koymuş ve zıplayarak en üst yerlerine tırmanmış.

Uzun dalları birer adım gibi öne atarak korların içine dalmış. Uzun dallar, korların sıcaklığı ile yanmaya başlamış ama alevler tavşana yükselinceye kadar o karşı kıyıya geçmiş bile.

Bütün hayvanlar donup kalmışlar bu işe. Yaşlı adam gülümseyerek:

— Aklını kullanarak hiçbirinizin başaramadığını başardı. Kısacası, kral seçiminiz tamamlandı, demiş ve yeniden yoluna koyulmuş adam. Birkaç adım attıktan sonra geriye dönüp son sözlerini söylemiş:

— Cesaretin, kuvvetin ve güzelliğin yetmediği yerde en büyük güç akıldır. Onu alt edecek hiçbir değer yoktur. Bunu kabullenin ve bu küçük tavşanın krallığında mutlu yaşayın...

Yürümüş, gözden kaybolmuş yaşlı adam. O günden sonra orman bir huzur, bir kardeşlik ve mutluluk beldesi olmuş.

Gamze ELMACI
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

kor

.....

.....

.....

.....

kütük

.....

.....

.....

.....

ipek

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1) Ormandaki hayvanlar niçin toplanmışlar?

.....

2) Hayvanlar ormanda ne zaman toplanmışlar?

.....

3) Hayvanlar nerede toplanmışlar?

.....

4) Kral seçimine kim yardım etmiş?

.....

5) Yaşlı adam kral seçimi için ne önermiş?

.....

6) Tavşan nasıl kral olmuş?

.....

3. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Metnin konusu:

.....

.....

.....

.....

Metnin ana fikri:

.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: Hangi özelliklere sahip arkadaşınızı sınıf başkanı seçmek istersiniz?

5. ETKİNLİK: Metnin görselini inceleyiniz. Görseller metnin anlaşılmasına katkı sağlıyor mu? Düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK:

- a) Verilen bilgileri okuyunuz. Farklı anlamlarda kullanılan “ekmek” kelimesine dikkat ediniz.

Fırından üç **ekmek** aldım.

Toprağa tohum **ekmek** için seni bekledim.

Birinci cümledeki “ekmek” kelimesi hangi anlamda kullanılmıştır?

.....

İkinci cümledeki “ekmek” kelimesi hangi anlamda kullanılmıştır?

.....

- b) Verilen eş sesli kelimelerle cümleler yazınız.

yüz

.....

yüz

.....

kaz

.....

kaz

.....

bin

.....

bin

.....

7. ETKİNLİK:

a) Soru işaretinin kullanıldığı yerle ilgili verilen bilgiyi okuyunuz.

Soru bildiren cümlelerin sonuna konur.

Soru İşareti

- Yarın sinemaya gidelim mi?
- Ödevlerini bitirdin mi?
- Ali de bizimle gelecek mi?
- Bugün neden gelmedin?
- Hangi dersi daha çok seviyorsun?

b) Soru işaretinin kullanıldığı cümleler yazınız.

Handwriting practice area with five sets of dotted lines for writing.

1
Damlaya damlaya göl olur.

2
Sakla samanı gelir zamanı.

Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

4 Aslan yattığı yerden belli olur.

Dost acı söyler.

Erken kalkan yol alır.

Ak akçe kara gün içindir.

83

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. İyilik yapmak insana neler kazandırır?
2. Size iyilik yapıldığında neler hissedersiniz?

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

HER ŞEYE RAĞMEN

Okulunda ve mahallesinde arkadaşlarıyla çok iyi geçinen, saygılı, terbiyeli bir çocuk varmış. Bu çocuğun adı Taylan'mış.

Taylan'ı mahallede büyük küçük herkes çok severmiş. Çünkü kendisi hem saygılı hem de yardımsevermiş. Yardıma muhtaç herkese elinden geldiğince yardım edermiş.

Yine bir gün Taylan okuldan eve dönüyormuş. O sırada yolun kenarında karşıya geçmek için bekleyen yaşlı ve gözleri görmeyen bir adam Taylan'ın dikkatini çekmiş. Taylan, hemen yaşlı adamın yanına yaklaşıp:

– Size yardım edebilir miyim?

Yaşlı adam:

– Çok memnun olurum yavrum.

Taylan yaşlı adamın karşıya geçmesine yardım etmiş. Karşıya geçtikten sonra yaşlı adam:

– Evladım senin adın ne?

Taylan cevap vermiş:

– Amcacığım, benim adım Taylan. (...)

Yaşlı adam çocukluk zamanını anlatmaya başlamış:

– Babamı küçük yaşta kaybettim. Bu yüzden mahalleli bize yardım ederdi. Annem “ Zor günler geçiriyoruz. Benim senden istediğim bu zorlukları aşip her şeye rağmen okuyup doktor olman” dedi. Okulumda çok başarılı bir öğrenciydim. Okulumu bitirip doktor oldum. Mesleğimde de çok başarılıyım. Çevremdeki insanlardan yardımlarımı esirgemedim. Çünkü ben de böyle yardımlarla bu seviyeye gelmişim. Birkaç yıl öncesine kadar da mesleğimi en iyi şekilde icra ettim. Gözlerimin rahatsızlığı beni mesleğimden ayırdı. Dikkat edersen zamanında ben insanlara yardımcı olmuştum. Şimdi ise bana yardım etmek için karşıma sen çıktın. Bu hayatın sırrı olsa gerek. Taylan, karşıya geçmemde bana yardım ettiğin için sana çok teşekkür ederim. Hoşça kal.

Taylan:

– Hoşça kal amcacığım. Tekrar görüşmek dileğiyle, diyerek yaşlı adamın yanından ayrılırken şunları düşündü: Demek ki hayat, başından sonuna kadar yardımlaşma üzerine kurulu. Doğadaki tüm varlıklar arasında bir yardımlaşma var. Sıkıntıda olanlara yardımcı olmak ne güzel!

Ferzende TANIŞIR
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

başarı

.....

.....

.....

saygı

.....

.....

.....

.....

yardımsever

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1) Taylan'ı neden herkes severmiş?

.....

2) Taylan okuldan eve dönerken kime yardım etmiş?

.....

3) Yaşlı adamın çocukluğu nasıl geçmiş?

.....

.....

4) Yaşlı adamın mesleği neymiş?

.....

5) Taylan yaşlı adamın anlattıklarından nasıl bir ders çıkarmış?

3. ETKİNLİK: Hikâye unsurlarını belirleyiniz.

• Mekân

.....

.....

.....

.....

• Olay

.....

.....

.....

.....

• Kişiler

.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: "İyilik eden iyilik bulur." sözünü açıklayınız.

5. ETKİNLİK: Görsellerin ifade ettiği kelimelerin eş seslisini (sesteş) cümle içinde kullanınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK: Cümlelerde yay ayraç içindeki boşluklara uygun noktalama işaretlerini yazınız.

Eve geldim ( ) ellerimi yıkadım ( ) üstümü değiştirdim ( )

Bahçede Mert ( ) Damla ( ) Ercan ve Cem top oynuyorlar ( )

Sevgili Dedeciğim ( )

Ahmet ( ) sınıfın en çalışkan ( ) en akıllı öğrencisiydi ( )

Ödevlerini yaptın mı ( )

Barış, İstanbul'dan döndü mü ( )

7. ETKİNLİK: Cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzelterek cümleleri yeniden yazınız.

1) Kardeşim milli kütüphane'ye gitti.

.....

2) Dün istanbul'da kar yağmış.

.....

3) En büyük kıta asya kıtasıdır.

.....

4) Bugün türk kızılaiı yardım dağıttı.

.....

8. ETKİNLİK: Görsellerde anlatılan olayları oluş sırasına dikkat ederek hikâye biçiminde yazınız. Yazdığınız hikâyeye bir başlık belirleyiniz.

1

2

3

4

5

6

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İnsanlığa başlıca borcumuz: Bıkmaksızın okumak,
üşenmeksizin okumaktır. (Şemsettin SAMİ)

Bir okul açan bir hapishane kapatır. (Victor Hugo)

Hayatta en gerçek yol gösterici ilimdir. (Atatürk)

4
Bir ülkenin geleceği o ülke insanlarının
göreceği eğitime bağlıdır. (Einstein)

En verimli yağmur alın teridir.
(Cenap Şahabettin)

5

[illegible]

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Yardıma muhtaç hayvanlar için neler yapılabilir?
2. Hayvanlar olmasaydı dünya nasıl bir yer olurdu?

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

HAYAT TAMİRCİSİ

Mardin Derik'te yaşayan Hasan Kızıl (22), engelli hayvanlar için kendi imkânlarıyla her türlü malzemeneden yürüteç ve protez ayak yapıyor. Örneğin tek ayaklı kartalı su hortumundan, arka ayakları olmayan kaplumbağayı dolap tekerleklerinden yaptığı protezlerle yürütüyor. Anlayacağınız bu protezler için her türlü malzemeyi kullanıyor. Dünyası kararan hayvanlar onun sayesinde tekrar yürüme fırsatı buluyor.

Karşınızda Hasan Kızıl'ın insanlığa olan inancımızı tazeleyen hikâyesi...

Muhabirimize konuşan Kızıl'ın anlattıklarından çocukluğundan beri teknolojiye ilgisi olduğunu öğreniyor ve içindeki hayvan

sevgisini hissediyoruz:

— Önceden beri teknolojik aletlerle uğraşıyorum, pek çok projem olmuştu. Isıtılabilir ayakkabı yapmıştım, güneş panelleri yapmıştım. Eğitimim yok tamamen kendi içimden geliyor. Protezleri yürüme ihtimali kalmayanlara yapıyorum. Kimi zaman çamaşır makinesi parçalarını, alüminyum boruları, bisiklet tekerleklerini, her türlü malzemeyi kullanıyorum. Küçükken de yaralı canları tedavi ediyor, kliniklere, barınaklara götürüyordum. Bugüne kadar Türkiye'nin her yerinden 200 can için protez yolladım, yurt dışına da iki tane. Parayla satanlar iletişime geçti ama reddettim, canların yürümesi koşması parayla olur mu?

Genç tasarımcının en büyük hedefi dört ayağını kullanamayan hayvanlar için biyonik ayaklar geliştirmek.

Genç tasarımcıya projeleri için başarılar diliyor ve hayvanlara yönelik duyarlılığı için teşekkür ediyoruz.

Bahar ÜNLÜ

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

.....

.....

.....

protez

klinik

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

muhabir

2. ETKİNLİK: Soruları metne göre cevaplayınız.

1) Metinde hayvanlara yardım eden kimdir?

.....

2) Hasan Kızıl nerede yaşamaktadır?

.....

3) Hasan Kızıl hayvanlar için neler yapmıştır?

.....

4) Hasan Kızıl'ın diğer projeleri nelerdir?

.....

5) Hasan Kızıl'ın en büyük hedefi nedir?

.....

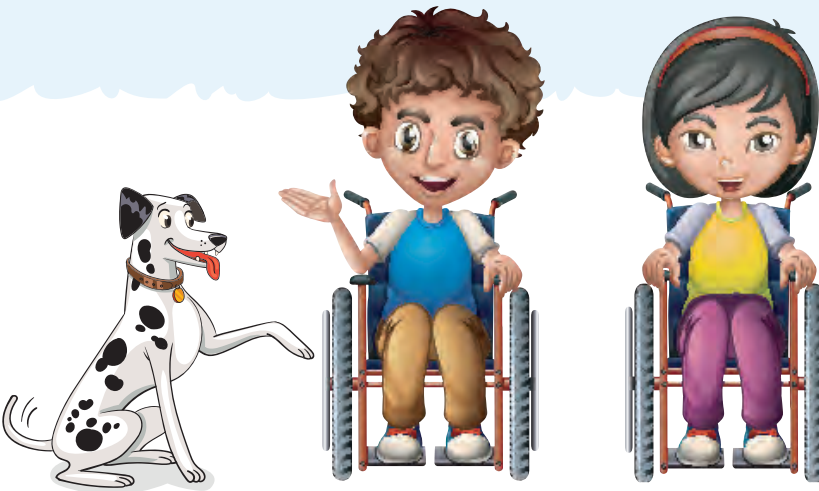
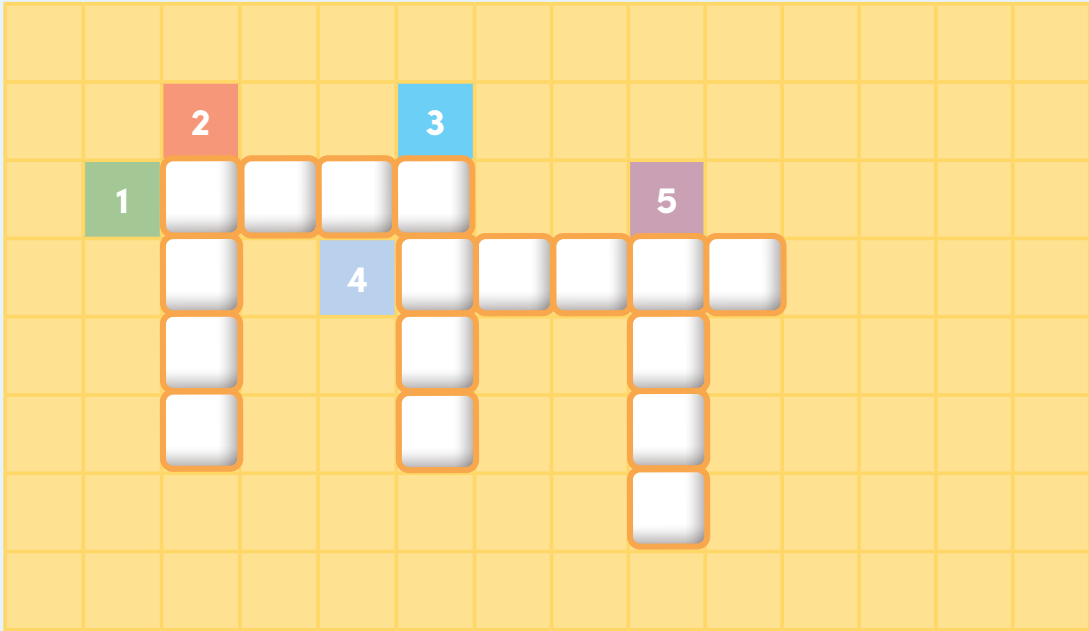

3. ETKİNLİK: Sokak hayvanlarına yardım etmek neden önemlidir?

4. ETKİNLİK: Soruları cevaplayarak bulmacayı çözünüz.

- 1) "Uzun" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?
- 2) "Ev" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
- 3) "Kapalı" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?
- 4) "Atık" kelimesinin eş anlamlısı nedir?
- 5) "Kalın" kelimesinin zıt anlamlısı nedir?

5. ETKİNLİK: Hasan Kızıl'a hayvanlar için yaptığı iyilikler ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir mektup yazınız.

../../....

A large, empty rectangular box with a dashed yellow border, intended for writing a letter. The box is surrounded by blue horizontal lines. At the bottom right of the box, there is a small illustration of a boy with brown hair, wearing a yellow shirt and purple shorts, sitting on the floor and using a laptop.

6. ETKİNLİK:

a) Ünlem işaretinin kullanıldığı yerlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

Sevinme, şaşırma, korku gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna konur.

Hitap, seslenme ve uyarı sözlerinden sonra konur.

Ünlem

- İmdat! Yangın var.
- Ey Türk Gençliği!

b) Ünlem işaretinin kullanıldığı cümleler yazınız.

• .....

• .....

• .....

• .....

• .....

• .....

*Dinleme/İzleme Metni***HAZIRLIK ÇALIŞMALARI**

1. Paylaşmanın faydaları nelerdir?
2. Komşuluk ilişkileri neden önemlidir?

- * Görselden hareketle dinleyeceğiniz metnin konusunu tahmin ediniz.
- * Hikâyeyi dikkatlice dinleyiniz.

EN İYİ BUĞDAY

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

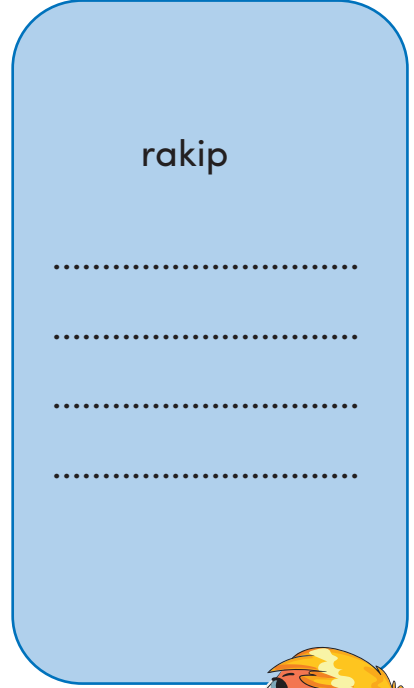
fedakâr

.....
.....
.....
.....

polen

.....
.....
.....
.....

rakip

.....
.....
.....
.....

2. ETKİNLİK: Soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız

1) En iyi buğday yarışmasını kim kazanmıştır?

.....

2) Çiftçi gazetecileri röportaj için nereye davet etmiştir?

.....

3) Gazeteciler röportajda çiftçiye ne sormuştur?

.....

4) Çiftçi buğdayının kalitesini nasıl arttırmıştır?

.....

3. ETKİNLİK: Dinlediğiniz metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Metnin konusu:

.....

.....

.....

.....

Metnin ana fikri:

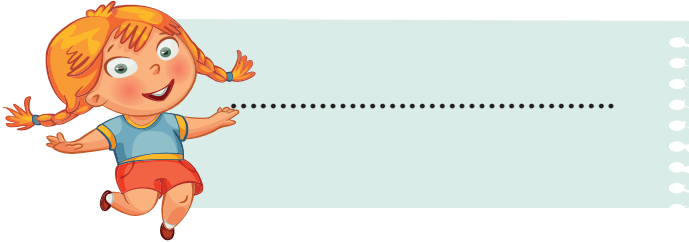
.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: Dinlediğiniz metne uygun iki başlık bulunuz.

5. ETKİNLİK: Komşularımıza yardım etmek neden önemlidir?

03

ERDEMLER

6. ETKİNLİK: Verilen hikâye unsurlarına uygun olarak duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir hikâye yazınız.

KİŞİLER:

Beril, Aras, Coşkun

MEKÂN:

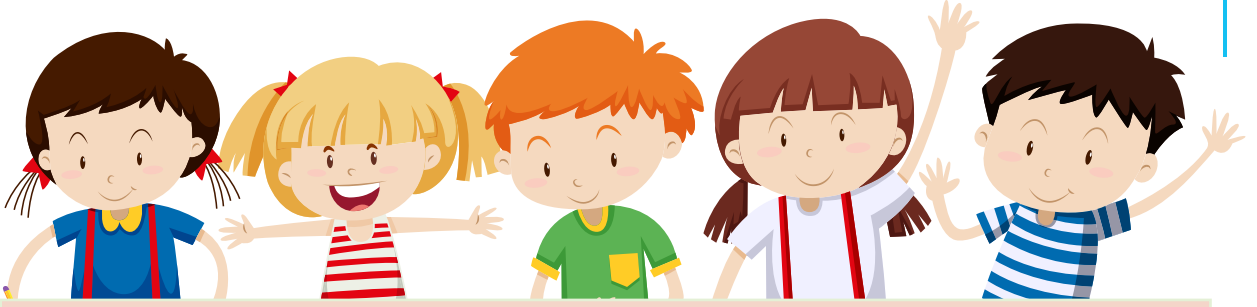
Okul bahçesi

ANA DÜŞÜNCE: Bulduğumuz eşyayı sahibine ulaştırmalıyız.

OLAY: Bir kalem kutusu-
nun kaybolması

7. ETKİNLİK: Boşluklara uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

- 1) Ankara'ya gidecek misin ( )
- 2) Çantamda kitap ( ) defter ( ) kalem ve silgi var ( )
- 3) Tren saat kaçta kalkacak ( )
- 4) Planlı çalışan başarır ( )
- 5) Eve geldi ( ) yemek yedi ( ) uyudu ( )
- 6) Ercan ( ) Çınar ( ) Ece sinemaya gitti ( )
- 7) 14 ( ) 07 ( ) 2005 tarihinde doğdum ( )
- 8) Okuma yarışmasında 2 ( ) oldum ( )
- 9) Yarın nerede buluşacağız ( )
- 10) Hafta sonu tiyatroya gidelim mi ( )
- 11) Yaşasın ( ) Takdir aldım ( )
- 12) Dur, yolcu ( )

8. ETKİNLİK: Sayışmayı özenli ve okunaklı şekilde yazınız. Yazınızın etrafını görsellerle süsleyiniz.

Ooo! İğne battı
Canımı yaktı
Tombul kuş
Arabaya koş

Arabanın tekeri
İstanbul'un şekeri
Hap hup, altın top
Bundan başka oyun yok.

[illegible]

BEN BİR AĞACIM

Ben bir ağacım
Köklerim toprağımın bağrında
Dallarım yurdumun
Sonrasız bağrında....
Ben de her insan gibi
Sadece seviler taşıyım
Kardeşler, kardeşlikler içinde.
Dallarım çiçekler,
Çiçeklerim güneşler içimde;
Dallarla, çiçeklerle
Güneşlerle haşır neşirim...
Akan seller köklerimi toprağımdan
Sökemez...
Ben bir ağacım
Köklerim toprağımın bağrında
Dallarım yurdumun
Sonsuz baharında
Hiç kimse bana
Göz dikemez...

Sabahattin BAYRAMÖZ

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

KÜÇÜK ÇOCUK VE ŞEKER KAVANOZU

Küçük bir çocuk, şeker dolu bir kavanoza elini daldırdı. Aza kanaat etmediğinden avucunu şekerle doldurdu. Ama elini dışarı çekmek istediği zaman, kavanozun dar ağzından elinin çıkmadığını gördü.

Elini çıkaramayan ve avucundaki şekerleri de kaybetmek istemeyen bu küçük çocuk, kötü talihine ağlarken biraz ötede, kendisini seyreden yaşlı bir adam ona seslendi:

—Oğlum, elindeki şekerlerin yarısını kavanozda bırak; o zaman elini kolayca çıkarırsın.

Ezop Masalları
Çeviren: Elif SUDE

1-3. soruları metne göre cevaplayınız.

1) Çocuk elini nereye daldırmış?

.....

2) Çocuğun eli kavanozdan neden çıkmamış?

.....

3) Yaşlı adam çocuğa ne demiş?

.....

4) Eyvah ( ) Kitabımı evde unuttum ( )

Boşluklara hangi şıktaki noktalama işaretleri gelmelidir?

A) (:) (,)

B) (!) (.)

C) (.) (!)

5) Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti konur?

- A) Onu görünce ne yapacağımı bilemedim
- B) Hava bugün çok güzel
- C) Manavdan ne aldın

6) Aşağıdaki kelimelerin hangisinin eş seslisi vardır?

A) bal

B) dal

C) su

7) Balonlarda verilen cümlelerdeki olayları oluş sırasına göre numaralandırınız.

4. Tema

Millî Kültürümüz

TİMUR'UN FİLLERİ

ÇAYDA ÇIRA

CİRİT OYUNU

DEDE KORKUT (Dinleme/izleme Metni)

ÜÇ KARDEŞ (Serbest Okuma Metni)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Nasrettin Hoca ile ilgili bildiklerinizi anlatınız.
2. Bildiğiniz bir Nasrettin Hoca fıkrasını arkadaşlarınıza anlatınız.

*Metni okurken (1) numaralı yerde durup metnin devamını tahmin ediniz.

TİMUR'UN FİLLERİ

Timur, Akşehir'e bir erkek fil getirmiş. Başiboş gezen fil, bağlara bahçelere büyük zarar veriyormuş. Filden bıkan ahali, nihayet Nasrettin Hoca'ya gitmiş:

— Hoca, bu Timur senin sözünü dinler. Şu filin bir çaresine baksan, demiş.

Nasrettin Hoca kabul etmiş. "Yarın hep birlikte gidip derdimizi anlatalım." demiş.

Ertesi gün Nasrettin Hoca önde, ahali arkada Timur'un yanına gitmek üzere yola çıkmışlar. Ama her yol ayrımında birkaç kişi gruptan ayrılıyormuş. Nasrettin Hoca, Timur'un karşısına geldiğinde bir de bakmış, arkasında hiç kimse yok. Bunun üzerine Nasrettin Hoca ahaliye bir ders vermek istemiş. Hoca, Timur'a: (1)

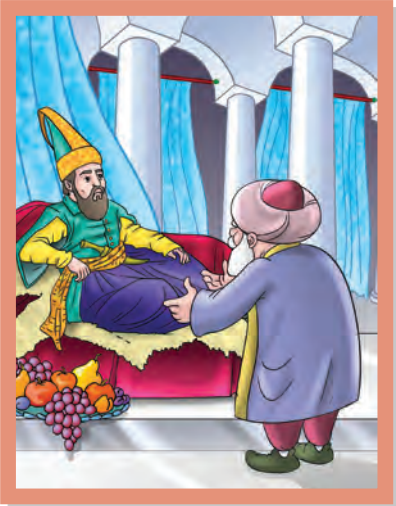
— Efendim, biz getirmiş olduğunuz fili çok sevdik. Ama hayvancağız yalnızlıktan olsa gerek, çok huzursuz. Ahali bu filin dişisini de getirmenizi istiyor, demiş.

Timur, bu sözlerden hoşlanmış. Akşehirliilerin isteğini yerine getireceğini söylemiş.

Timur'un yanından ayrılan Nasrettin Hoca, kendisini beklemekte olan halkın yanına varınca halk merakla sormuş. Nasrettin Hoca gülerek cevap vermiş:

— Müjdeler olsun. Filin dişisi de geliyor!

Abdülbaki GÖLPINARLI

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

bağ

.....
 .....
 .....
 .....

yol ayrımı

.....
 .....
 .....
 .....

müjde

2. ETKİNLİK: Fıkranın konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Fıkranın konusu:

.....
 .....
 .....
 .....

Fıkranın ana fikri:

.....
 .....
 .....
 .....

3. ETKİNLİK: Soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız.

1) Akşehirliiler filden niçin şikâyetçilermiş?

.....
.....

2) Akşehirliiler Nasrettin Hoca'dan ne istemiş?

.....
.....

3) Nasrettin Hoca kimin yanına gitmiş?

.....
.....

4) Nasrettin Hoca neden Akşehirliilere ders vermek istemiş?

.....
.....

5) Nasrettin Hoca Timur'a ne demiş?

.....
.....

6) Fıkranın sonunda ne olmuş?

.....
.....

4. ETKİNLİK: Karşılaştığımız sorunların çözümünde aile büyüklerimizin fikrini almak neden önemlidir? Bu fikirler bize neler kazandırır?

5. ETKİNLİK: Fıkraya uygun iki başlık bulunuz.

.....

.....

6. ETKİNLİK: Nasrettin Hoca'nın yerinde olsaydınız ahalinin isteğine nasıl bir çözüm yolu bulurdunuz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

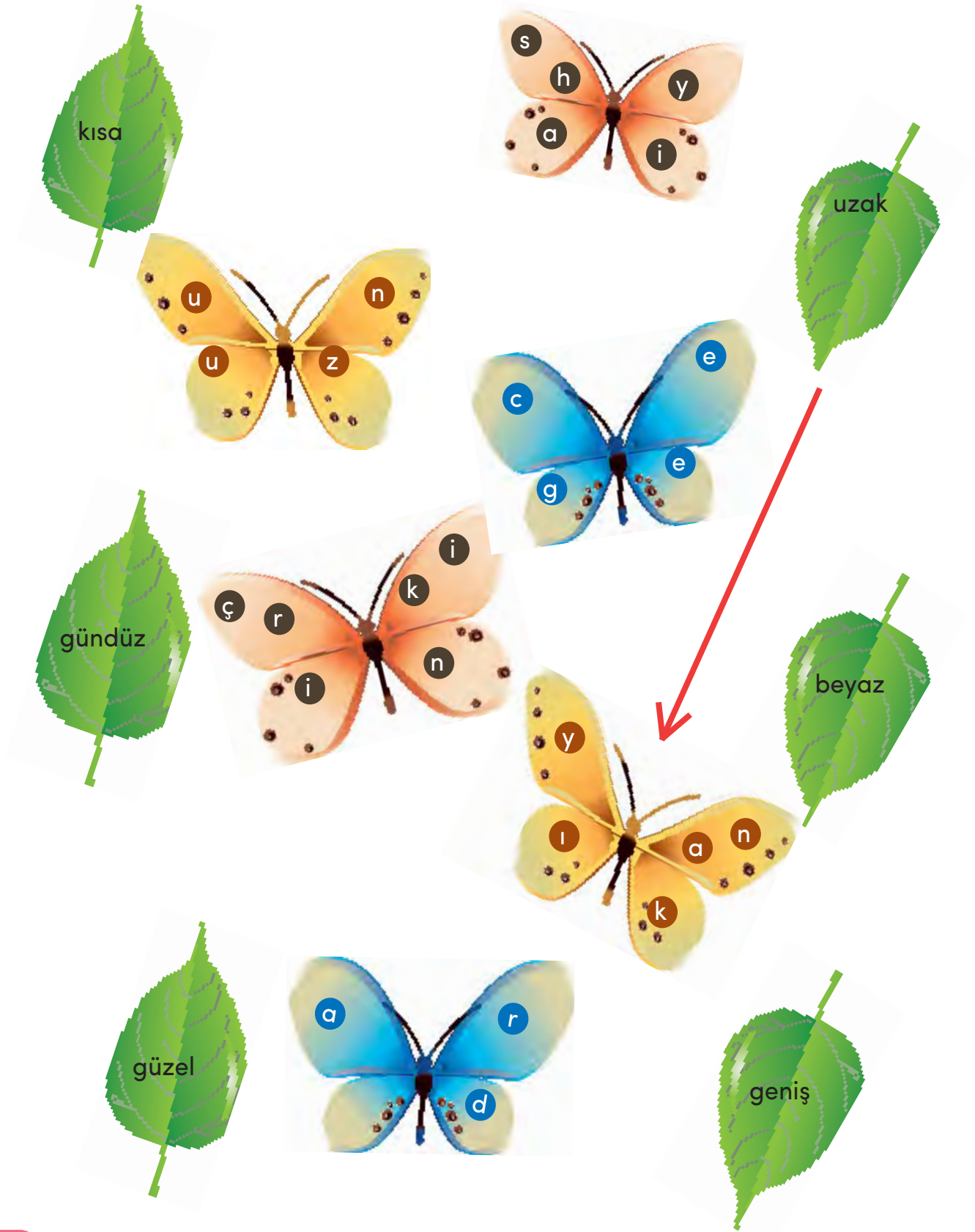
.....

.....

.....

7. ETKİNLİK: Kelebeklerin üzerinde karışık olarak verilen kelimelerin zıt anlamlısı yaprakların içinde verilmiştir. Zıt anlamlı kelimeleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

8. ETKİNLİK:

a) İki noktanın kullanıldığı yerlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

Kendisinden sonra örnek verileceği zaman konur.

Kendisinden sonra açıklama yapılacağı zaman konur.

Konuşma cümlelerinden önce konur.

İki nokta

- Haftaya birçok sınavım var: matematik, Türkçe, hayat bilgisi.
- Renkler ikiye ayrılır: Ana renkler ve ara renkler.
- Annem yüksek sesle:
—Yemek hazır, dedi.

b) Örnekleri inceleyerek aşağıya iki noktanın kullanımına uygun cümleler yazınız.

Handwriting practice area with dotted lines for writing.

9. ETKİNLİK: Ninniye özenli ve okunaklı şekilde yazınız. Yazınızı görsellerle süsleyiniz.

Dandini dandini dastana
Danalar girmiş bostana
Kov bostancı danayı
Yemesin lahanayı nenni

Biner atın iyisine
Düşer yolun kıyısına
Haber verin dayısına
Şeker alsın kuzusuna nenni

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Yaşadığınız yörede en çok oynanan halk oyunları nelerdir?
2. Bu oyunları oynayan kişilerin kıyafetleri nasıldır?

* Metnin noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

ÇAYDA ÇIRA

Çok eski çağlarda, Elazığ'ın Hörsenk Çayı kıyısında bir köy varmış. Köyün ağası, oğlunu yakın köylerden istediği bir kızla nişanlamış.

Kararlaştırılan günde davullar zurnalar çalmış, gelin alayı gelini alıp Hörsenk Çayı'nın kıyısına gelmiş. Burası düz bir alan olduğundan düğün burada yapılacaktı.

Köyün güzel kızları, delikanlılar, taze gelinler, oyunu cümbüşü sevenler toplanmışlar düğün alanına. Çalıp oynayacakken, türküler söylenecekken birden bire ay tutulmuş. Ortalık zifirî karanlığa bürünmüş.

Biricik oğlunun düğününde kararar geceden korkan Pembe Hatun'un dizlerinin bağı çözülmüş. Ağa, pek fena üzülmüş. Düşünmüş, taşınmışlar, ortalığı aydınlatmanın bir yolunu bulmuşlar.

Pembe Hatun, delikanlıları ve selvi boylu kızları peşine takıp konağa gitmiş. Ne kadar çıra varsa ince ince kıydırmış. Her birinin eline birer çıra demeti verip öne düşmüş. Çıra meşaleleri ortalığı aydınlığa boğmuş.

Hörsenk Çayı'nı geçerken suyun hızından kızlar, oğlanlar dönüyor; çırarların alevleri yanıp sönüyormuş.

Düğün alanından bakıp bu güzel görüntüye hayran olanlar, kızların gelişine, çırarların yanıp sönüşüne el çırparak eşlik etmişler. Bir de türkü yakmışlar:

Çayda çıra yanıyor
Yanıp yanıp sönüyor
Usul yürü yavaş bas
Engeller uyanıyor
Çayda çıra yüz çıra
Yanıyor sıra sıra
Yârim keklik ben avcı
Gezerim ardı sıra

O günden sonra düğünlerde, kına gecelerinde bir oyun oynanmış. Sannırsınız ki ay bulutların ardına girmiş. “Çayda Çıra” demişler adına, doyum olmaz seyretmenin tadına.

Sara Gürbüz ÖZEREN
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

çıra

.....
.....
.....
.....

kına

.....
.....
.....
.....

zifirî

2. ETKİNLİK: Metnin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Metnin konusu:

.....
.....
.....
.....

Metnin ana fikri:

.....
.....
.....
.....

3. ETKİNLİK: Soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız

1. Hikâye nerede geçmiştir?

.....

2. Ay tutulunca ne olmuştur?

.....

3. Pembe Hatun delikanlıları ve kızları alıp nereye gitmiştir?

.....

4. Delikanlılar ve kızlar ellerinde nelerle düğün alanına dönmüştür?

.....

5. Düğün alanındakiler delikanlıları ve kızları görünce ne yapmıştır?

.....

6. O günden sonra Elazığ yöresinde oynanan bu oyuna ne ad verilmiştir?

.....

4. ETKİNLİK: Vagonlarda verilen cümleleri hikâyenin oluş sırasına göre numaralandırınız.

	Suyun hızına karşı koymak isterken çıralların alevleri yanıp söniyormuş.
	Konaktan aldıkları çırallarla Hörsenk Çayı'ndan geçmeye çalışmışlar.
	Düğün başlayacakken bir anda ortalık zifiri karanlık olmuş.
	O günden sonra düğünlerde, kına gecelerinde bu oyun oynanmış.
	Köyün ağası oğlunu evlendirmeye karar vermiş.
	Çok eski çağlarda Elazığ'ın Hörsenk Çayı kıyısında bir köy varmış.
	Karşı taraftakiler bu görüntüyü çok beğenmişler.
	Pembe Hatun delikanlıları ve kızları toplayıp konağa gitmiş.

5. ETKİNLİK: Yörenizdeki düğün âdetlerini anlatınız.

6. ETKİNLİK: Cümlelerde geçen zıt anlamlı kelimelerin altlarını örnekteki gibi çiziniz.

- a) İşleri iyi kötü yoluna koyduk.
- b) Barış eve aşağı yukarı bu saatlerde gelir.
- c) Erman erken uyandı ama işe geç kaldı.
- d) Burada geceler uzun, gündüzler kısadır.
- e) Bisiklet kullanırken çukurlara ve tümseklere dikkat etmeliyiz.
- f) Geçmişin güzellikleri gelecekte de devam etmeli.
- g) Kaybettiğim oyuncakımı yatağın altında buldum.
- h) Tok, açın hâinden anlamaz.
- i) Onur, küçük büyük ayırt etmeden herkesi severdi.

7. ETKİNLİK: Büyük harflerin kullanımıyla ilgili hataları bulup düzeltiniz.

1) Bozdağ, izmir’de yer almaktadır.

.....

2) Yarın tbmm’yi ziyaret edeceğim.

.....

3) Dedemler akasya mahallesi’nde oturuyor.

.....

4) Türk dil kurumu, sözlüklerde indirim yapmış.

.....

8. ETKİNLİK: Cümlelerdeki yay ayraç ( ) içine uygun noktalama işaretlerini kullanınız.

Aras seslendi ( ) ( ) Sen de gel ( ) dedi ( )

Akşam sinemaya ( ) yemeğe ve yürüyüşe gittik ( )

Sofrada zeytin ( ) peynir ( ) salatalık ve domates vardı ( )

Melodi ( ) “Hey, babam geldi ( )” dedi ( )

Coşkun ( ) şaşkınlıkla etrafına baktı ( )

Annen pazardan geldi mi ( )

Kutay’ın kitabını sen mi aldın ( )

9. ETKİNLİK: Maniyi özenli ve okunaklı şekilde yazınız. Yazınızı görsellerle süsleyiniz.

Asmada üzüm kaldı
Yemedim gözüm kaldı
Ağla gözlerim ağla
Gurbette kuzum kaldı

Yazdım üç ağız mani
Sen de unutma beni
Cennet kuşu kardeşim
Nasıl özledim seni

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Hangi spor dalıyla ilgileniyorsunuz?
2. Yörenizde kültürümüze ait hangi oyunlar oynanmaktadır?

* Metnin noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okuyunuz.

CİRİT OYUNU

Cirit, iki takımın at koşturup birbirine değnek atmasıyla oynanan bir oyundur. Geleneksel spor dallarımızdan en heyecanlı olan cirit, eski canlılığı ile yaşatılmaya çalışılmaktadır. Orta Asya'dan geldiği şekli ile nesilden nesile aktarılmıştır. Bu ata yadigârı sporumuz yabancıların da büyük ilgisini çekmektedir. Cengiz Han zamanında Anadolu'ya geldiği tahmin edilen bu spor, ülkemizin birçok yöresinde oynanmaktadır.

Cirit oyununda iki takım bulunur. Bu takımlar yetmiş ile yüz yirmi metre genişliğindeki bir alanda karşılıklı olarak konumlanır. Takımlar alanın en gerisinde altışar, sekizer veya on ikişer kişi olarak dizilir. Ciriti rakibine isabet ettiren ciritçi, takımına bir sayı kazandırır. Eğer ciritçi, attığı ciriti rakibine değil de ata isabet ettirmişse bir sayı kaybeder. Ciritçi karşı taraf oyuncusundan kendisini sakınmak için çeşitli hareketler yapar. Atın sağına soluna, karnının altına, boynuna yatar. Cirit oyununda, sopaların uçları silindirik şeklinde kesilerek yuvarlak hâle getirilir. Sopaların kabukları yontulur. Bu, isabet halinde yaralanmaya karşı alınan bir önlemdir.

Cirit oyunu düğünlerde, önemli günlerde, pazar yerlerinde ve panayırlarda oynanır. Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde bu oyun hâlâ oynanmaktadır.

Dr. Lütfi SEZEN
(Kısaltılmıştır.)

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

.....

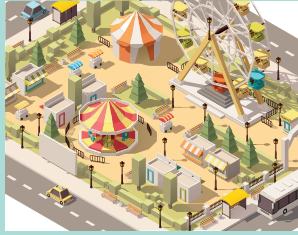
.....

.....

.....

köy düğünü

panayır

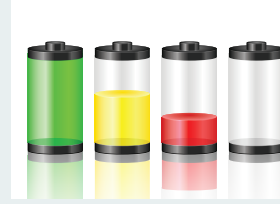

.....

.....

.....

.....

silindir

2. ETKİNLİK: Soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız.

1) Cirit nasıl bir oyundur?

.....

2) Cirit oyunu Anadolu'ya nereden gelmiştir?

.....

3) Cirit oyunu Anadolu'ya ne zaman gelmiştir?

.....

4) Cirit oyununda sopaların uçları neden yontulur?

.....

5) Cirit oyunu nerelerde oynanır?

.....

3. ETKİNLİK: Oyun arkadaşlarınızı seçerken nelere dikkat edersiniz?

4. ETKİNLİK: Verilen kelimelerin karşısına eş ve zıt anlamısını yazınız.

Kelimeler	Eş Anlamı	Zıt Anlamı
beyaz	ak	kara
çok	.....	.....
esir	.....	.....
ihtiyar	.....	.....
ıslak	.....	.....
hızlı	.....	.....
cevap	.....	.....
barış	.....	.....
küçük	.....	.....
uslu	.....	.....
nazik	.....	.....

5. ETKİNLİK:

a) Tırnak işaretinin kullanıldığı yerlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

Cümlelerde başkalarının söylediği sözleri ve-
rirken sözün başına ve sonuna konur.

Cümlelerde yazılan kitap, dergi vb. eser adları-
nın başına ve sonuna konur.

Tırnak İşareti

Tanım cümlelerinde tanımı yapılan kelimelerin
başına ve sonuna konur.

- Atatürk "Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim." diyerek spora ve sporcuya ver-
diği önemi anlatmıştır.
- Ömer Seyfettin'in "Kaşağı " adlı hikâyesini okudum.
- Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan
kelimelere "eş sesli" kelimeler denir.

b) Verilen örnekleri inceleyerek tırnak işaretinin kullanımına uygun cüm-
leler yazınız.

6. ETKİNLİK: Görsellerdeki oyunlardan birini seçerek tanıtınız.
Tanıtımı formdaki yönergelere uygun yapınız.

1

2

3

4

5

.....

.....

.....

.....

.....

.....

E

H

Tanıtacağım oyunun görselini seçtim.

Oyundaki oyuncuların kaç kişi olduğunu belirttim.

Oyunun kurallarını yazdım.

Oyunun oynanacağı yeri belirttim.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Millî kültürümüzü anlatan hangi çizgi filmleri izlediniz?
2. Büyüklerinizden dinlediğiniz bir hikâyeyi arkadaşlarınıza anlatınız.

- * Görselden hareketle izleyeceğiniz çizgi filmin konusunu tahmin ediniz.
- * Çizgi filmi dikkatlice izleyiniz.

DEDE KORKUT

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

heybe

2. ETKİNLİK: Soruları izlediğiniz çizgi filme göre cevaplayınız.

1) Dede Korkut çocuklardan ne bulmalarını istemiştir?

.....

2) Çocuklara kim engel olmak istemiştir?

.....

3) Kartal çocuklara nerede saldırmıştır?

.....

4) Çocuklar, düşmek üzere olan Deli Dumrul'a nasıl davranmıştır?

.....

3. ETKİNLİK: İzlediğiniz çizgi filmin konusunu ve ana fikrini belirleyiniz.

Filmin konusu:

.....

.....

.....

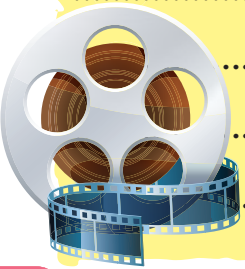
Filmin ana fikri:

.....

.....

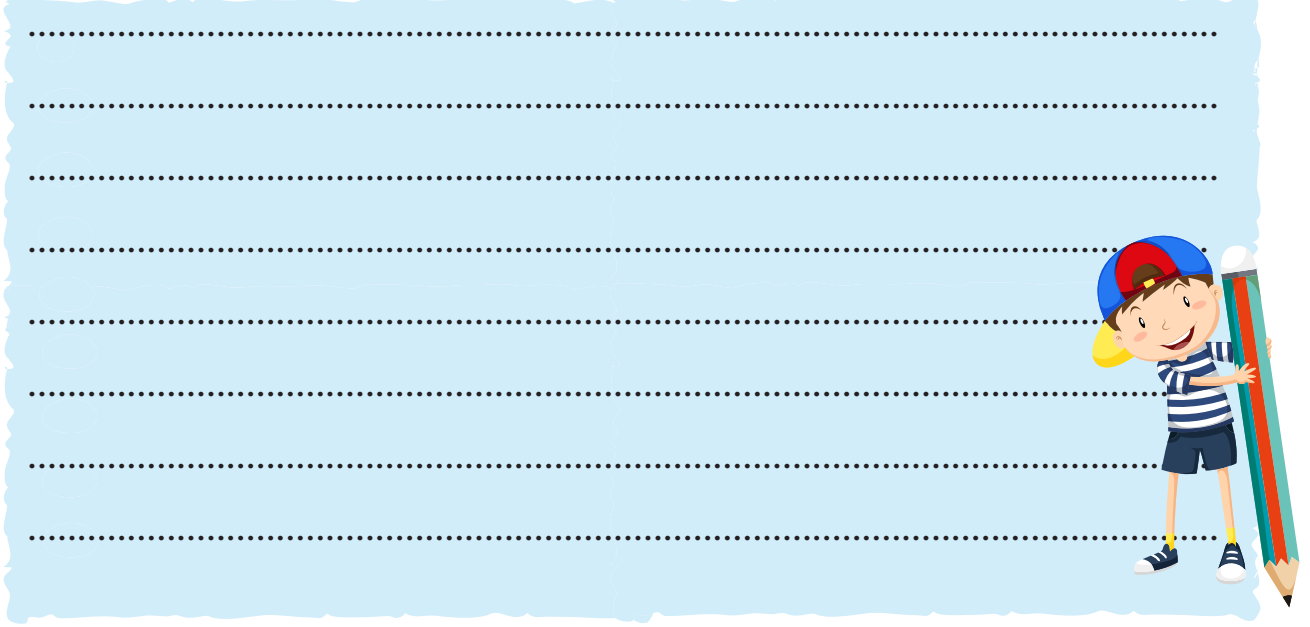
.....

.....

4. ETKİNLİK: İzlediğiniz çizgi filmde anlatılanlarla ilgili görüşlerinizi yazınız.

5. ETKİNLİK: İzlediğiniz filmdeki karakterlerin beden dillerine dikkat ederek verdikleri mesajı yazınız.

Örnek: Dede Korkut'un sakalını tutup sıvazlaması: Dede Korkut'un düşündüğünü ifade etmektedir.

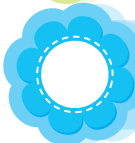

6. ETKİNLİK: Siz çocukların yerinde olsanız Deli Dumrul'a yardım eder miydiniz? Neden?

7. ETKİNLİK: Büyük harflerin doğru yazıldığı cümlelerin başına "D", yanlış yazılanların başına "Y" yazınız.

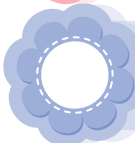
Türkiye'nin başkenti ankara'dır.

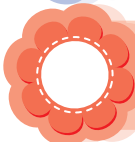
TRT ilk televizyon kanalımızdır.

Dedem izmir'de yaşıyor.

devlet su işleri müdürlüğü yeni bir baraj yapıyor.

Gazi İlkokulunda öğrenciyim.

8. ETKİNLİK: Görselleri inceleyerek yardımlaşmayla ilgili duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir hikâye yazınız.

A cartoon illustration of a young boy with brown hair, wearing a blue and red baseball cap, a blue and white striped t-shirt, and dark blue shorts. He is smiling and holding a large green pencil. He is standing next to a large sheet of white paper with horizontal blue lines, which is the main focus of the image. The background is a light blue sky with white clouds.

9. ETKİNLİK: Atasözlerini özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

At, adımına göre değil; adamına göre yürür.

Akıl yaşta değil baştadır.

Bugünün işini yarına bırakma.

Boş çuval ayakta durmaz.

İki cambaz bir ipde oynamaz.

*Serbest Okuma Metni***ÜÇ KARDEŞ**

Bir ilkbahar günü dağ eteğinin bayır yerinde üç çam fidanı belirdi. Üçüzler misali burada özgürce yaşamaya koyuldular. Aralarından biri köklerini toprağın damarlarına öyle sapladı ki damarın özünü emmeye başladı. Emdikçe de diğerlerinden daha fazla yükseldi. Yükseldikçe de etrafına dal-budak saldı. Kardeşleri gölgede kaldı:

– Aman kardeş, dediler, dallarını üzerimize uzatma, güneşi göremiyoruz!

O hiç oralı olmadı. Tırnakladığı damarları hep öyle emmeye devam etti. Büyüdü, yüksek bir çam ağacı oldu. Kardeşleri bile onunla övünmeye başladı:

– Ne güzel, ne yakışıklı kardeşimiz var, diyorlardı.

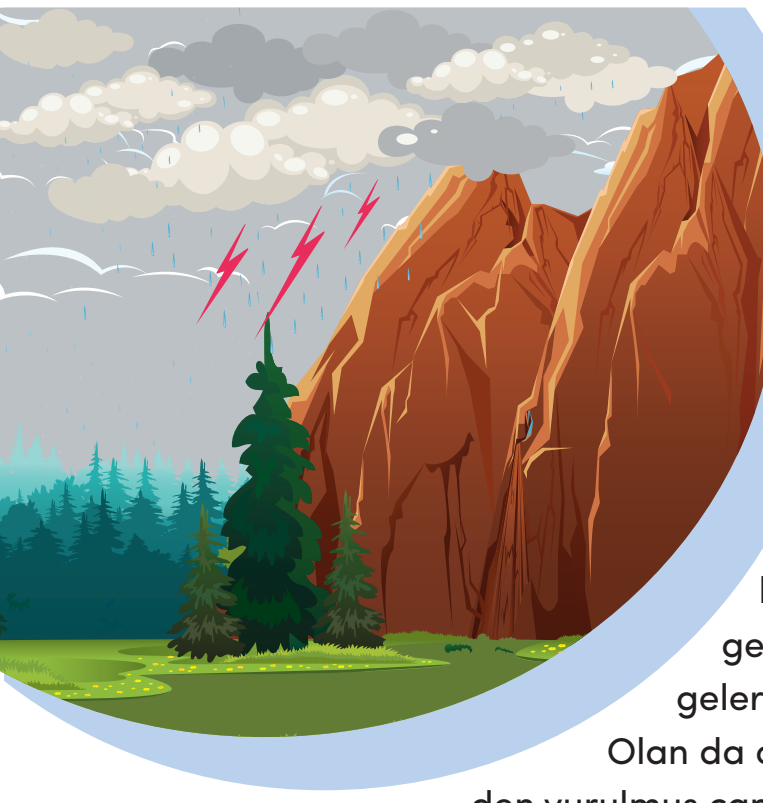
Bu övgüleri duydukça büyük çam böbürlenmeye, etrafındakilere yukarıdan bakmaya başladı:

– Buralarda benden daha endamlı çam yok, diye söyleniyordu. Bu kadarla da kalmayarak eteklerinde büyüyüp yetiştiği dağa bile meydan okumaya başladı:

– Merak etme ulu dağ, dedi, gün gelir, senin suyunu da çekerim!

Hayat bu şekilde akıp giderken dağın tepesinde ak pak bir bulutcağız belirdi. Bulutcağız bir kartopu misali büyüyerek dağın eteklerine doğru yuvarlanıyordu. Yuvarlandıkça kabarıyor, kabardıkça da kararıyordu. Gele gele üçüz çamların bulunduğu yere gelerek yüksek çamın tepesine takıldı.

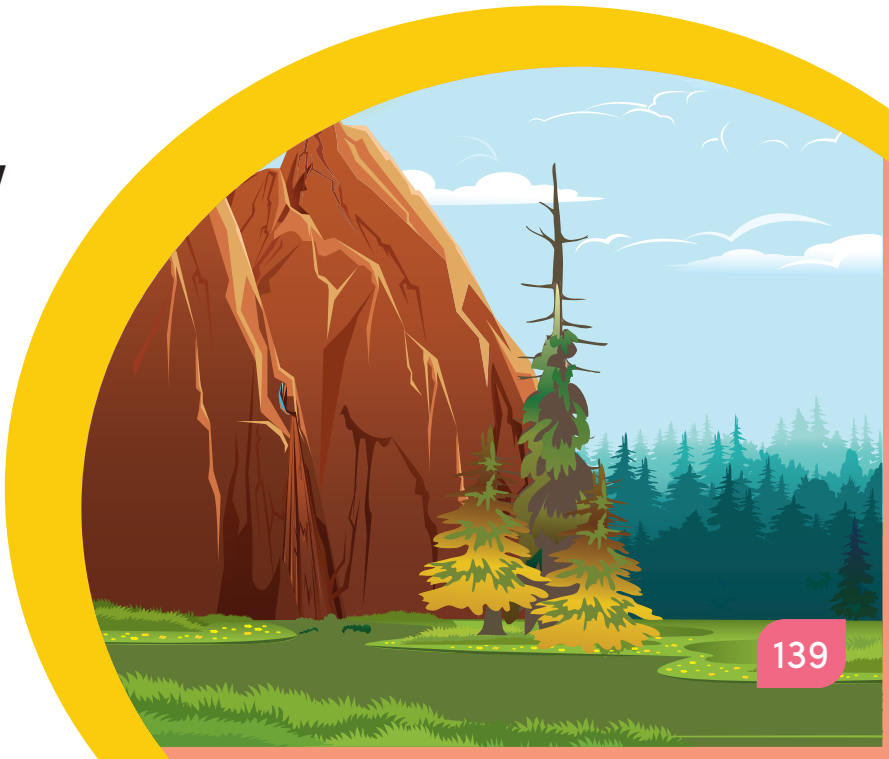
Olan da o zaman oldu. Bulut, önce canevin-den vurulmuş canavar gibi gürledi, sonra da çatladı.

Ardından yeri göğe katan bir gürültü koptu. Gökyüzünü ikiye bölercesine şimşek çaktı. Büyük çamın tepesi çelinip budandı. Bulut küçülerek bir sünger gibi kaldı. Hava açıldı, gökyüzü masmavi oldu. Güneş alabildiğine kızdırmaya başladı. Ağustos sıcaklığı ortalığı kasıp kavurdu. Tepesi budanan çam susuzluktan yandı da yandı:

– Aman kardeşlerim, dedi, nerelerdesiniz? Bir yudum su yok mu?

Ama ne sağdan ne soldan ses seda gelmedi. Öteki kardeşler susuzluktan çoktan kurumuşlardı. Tek başına kaldığını anlayan büyük çam o kayrak yerde için için ağlamaya başladı. Yaralı vücudundan sızan sular o zamandan beri gözyaşı gibi damla damla çorak toprağa akıyor.

Kemal BUNARCIEV

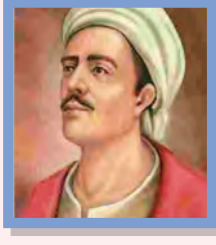

TEMA DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

YUNUS EMRE VE MEVLÂNA

Yunus Emre'nin birkaç kez Mevlâna ile buluştuğu ve birbirlerine derin bir sevgi ve saygı duydukları rivayet edilmektedir.

Mevlâna'nın vefatını haber alan Yunus Emre buna çok üzülmüş, ağlamış ve onun türbesinin yapımında ırgat olarak çalışmış.

Taş, tuğla taşıyormuş. Bir seher vakti baş mimar inşaatı kontrole geldiğinde bir işçinin tuğlayı "Allah, Hak!" diyerek fırlattığını, tuğlanın havada birkaç kere döndükten sonra kubbede yerini aldığını görmüş.

"Kimdir bu?" diye yanına yaklaşıncı Yunus Emre'yi tanımış.

1-3. sorular metne göre cevaplayınız.

Orhan YORGANCI

(Kısaltılmıştır.)

- 1) Yunus Emre kimin türbesinin yapımında çalışmış?

.....

- 2) Yunus Emre türbe yapımında ne iş yapıyormuş?

.....

- 3) Mimar inşaatta ne görmüş?

.....

- 4)

vatan	yurt	isim	ad	▲	özgürlük
ev	■	vilayet	il		

Kelime çiftlerinin anlam ilişkisine göre ■ ve ▲ yerine hangi kelimeler gelmelidir?

■	▲
A) konuk	millet
B) konut	hürriyet
C) okul	hürriyet

5) Hangi cümlede tırnak işareti (" ") kullanılmalıdır?

- A) Ümit'in sana ne anlatacağını bilmiyorum.
- B) Annem Gittiğiniz sinema nerede? diye sordu.
- C) Aslı niçin sizinle gelmedi?

6) Cümlelerdeki altı çizili kelimelerin eş anlamlılarını karşlarına yazınız.

- Hediyeleri merakla açtı. ....
- Yarışma sonunda ödül kazandı. ....
- Derste kısa bir öykü yazdık. ....
- Güneş girmeyen eve doktor girer. ....
- Kelimelerin anlamlarını sözlükten bulun. ....
- Geçen yıl Kapadokya'ya gittik. ....
- Bu anıyı hiç unutmadım. ....

7) Boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Oktay ( ) bir gün dedesine ( )
Dedeciğim ( ) şu giysilerimin hâline bir bak ( ) Bana ne zaman
yenilerini alacaksın ( ) diye sordu ( )

5. Tema

İletişim

GAZETE

SÖZCÜKLER OLMADAN

İNTERNET SAYESİNDE İLETİŞİM KURUYORUM

KONUŞMAK İSTEYEN ÇOCUK (Dinleme/İzleme Metni)

ANNEME İLK MEKTUP (Serbest Okuma Metni)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. İletişim araçları nelerdir? Söyleyiniz.
2. Gazetenin hayatımızdaki yeri nedir?

* Şiiri vurgu ve tonlamalara dikkat ederek sesli okuyunuz.

GAZETE

Hazırlayıp özenle,
Matbaada basarlar.
Her gün aynı düzenle,
Bize ulaştırırlar.

Haber, gezi, röportaj,
Fıkra, makale var.
Karikatür, çizgi roman,
Daha neler neler var.

Yazarına, çizerine,
Bütün muhabirine,
Emekleri geçene,
Hepimizden saygılar.

Şevket TERZİ

1. ETKİNLİK: Kelimelerin anlamlarını tahmin edip yazınız. Yeni öğrendiğiniz kelimeleri sözlük defterinize ekleyiniz.

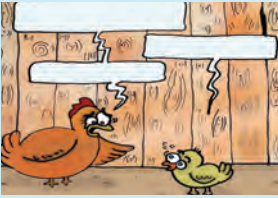

.....

.....

.....

.....

karikatür

matbaa

röportaj

2. ETKİNLİK: Soruları şiire göre cevaplayınız.

1) Gazete nerede basılır?

.....

2) Gazetede hangi yazı türleri vardır?

.....

3) Gazetenin oluşmasında hangi görevliler yer alır?

.....

3. ETKİNLİK: Şiirin konusunu ve ana duygusunu belirleyiniz..

Şiirin konusu:

.....

.....

.....

.....

Şiirin ana duygusu:

.....

.....

.....

.....

4. ETKİNLİK: İnternet gazeteciliği hakkında bildiklerinizi anlatınız.

5. ETKİNLİK: Verilen eş sesli (sesteş) kelimeleri farklı anlamlarıyla kullanarak birer cümle yazınız.

dolu.....

dolu.....

sal.....

sal.....

diz.....

diz.....

bağ.....

bağ.....

kara.....

kara.....

6. ETKİNLİK: Cümlelerin doğru olup olmadığını inceleyerek ulaştığınız cümleyi noktalı yere yazınız.

.....

.....

.....

7. ETKİNLİK:

a) Kesme işaretinin kullanıldığı yerlerle ilgili verilen bilgileri okuyunuz.

Özel adlara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Kesme İşareti

- Ali'nin kalemi kaybolmuş.
- Ankara ziyaretimizde TBMM'yi gördük.
- Sema 12'nci ayda doğdu.

b) Yukarıdaki örneklerden yola çıkarak kesme işaretinin kullanıldığı cümleler yazınız.

• .....
• .....
• .....
• .....
• .....

8. ETKİNLİK: Atasözlerini özenli ve okunaklı şekilde yazınız.

1

Davul bile dengi dengine çalar.

2

Nerede hareket, orada bereket.

Vakit nakittir.

5

3

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

4

Ne ekersen onu biçersin.

Kalp kalbe karşıdır.

6

[illegible]

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Dün yaptıklarınızı, ellerinizi kullanmadan arkadaşlarınıza anlatmaya çalışınız.
2. İletişimde elleri kullanmanın faydaları nelerdir?

* Metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

SÖZCÜKLER OLMADAN

İnsanlar konuşmayı öğrenmeden önce, kendilerini ifade etmek ve bildiklerini başkalarına aktarmak için ellerini ve yüzlerini kullanıyorlardı. Günümüzde fikirlerimizi başkalarına aktarmak için hâlâ yüz ifadelerinden ve seslerden yararlanıyoruz. Konuşurken güleriz, kaşlarımızı çatarız, kaldırırız ve bir noktayı vurgulamak için parmağımızı veya yumruğumuzu havaya kaldırırız.

Oturma şeklimiz bile ağızımızdan çıkanlardan farklı bir hikâye anlatabilir ve bizim doğruyu söyleyip söylemediğimizi belli edebilir. Günümüzdeki pandomim sanatçıları gibi eski insanlar da konuşma olmadan kendilerini ifade etmenin yollarını bulmuşlardır.

